

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ YIL : 34 SAYI : 383 NİSAN 2022

Aracısız, Ucuz, Kesintisiz, Kaliteli Enerji...

**ÖZELLEŞTİRME KARANLIĞINA KARŞI
YENİDEN KAMUSALLIK**

#KamulaştırGeliştir #YenidenKamusallık

LOOBAR®

ELEKTRİK DAĞITIM VE EK ÇÖZÜMLERİ

BİR FAZ DAĞITIM BLOKLARI

 emisay®
elektrik malzemeleri imalat sanayi

1954

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL : 34 SAYI : 383 NİSAN 2022

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Adına

Sahibi
Özgür TAMER

Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü
Egemen AKKUŞ

Yayın Komisyonu
H. Avni GÜNDÜZ
İsmail KAYA
Mehmet GÜZEL
Hacer ŞEKERCİ ÖZTURA
Gülter Gülden KÖKTÜRK
Mahir ULUTAŞ
Egemen AKKUŞ
Eren İPEK
Olkan AKÇAY
Mehmet PAKDİL

Yayına Hazırlayan
Kamer TÜRKYILMAZ GÜNER
Kahraman YAPICI

Yönetim Yeri
EMO İzmir Şubesi
Kazım Dirik Mah.
Üniversite Cad. 374/1 Sk.
No:1 Bornova-İZMİR
Tel: 0.232. 489 34 35
Faks : 0.232. 445 49 49
izmir@emo.org.tr
http://izmir.emo.org.tr

Yayın Türü
Yerel Süreli Yayın
Ayda bir yayınlanır

Baskı
Altındağ Grafik Matbaacılık
Tel/Faks: 0232 457 58 33

Baskı Tarihi
07.04.2022

Basım Adedi
500

EMO İzmir Şubesi Bülteni'nde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur. EMO İzmir Şubesi üyelerine ücretsiz yollanır.

Yeni Dönemde Mesleği ve Örgütümüzü Güçlendiriyoruz!

Soğuk kış aylarını geride bıraktık. Başta doğalgaz olmak üzere enerji kaynaklarında arz sorunlarıyla boğuştuğumuz ayları atlatırken, barajlardaki doluluk seviyelerinin yükselmesiyle en azından elektrik enerjisinin temininde sorun yaşanmamasını umduğumuz bahar aylarına geçiş yaptık. Geçtiğimiz ay gerçekleştirdiğimiz “Kamusalık Söyleşileri” kapsamındaki etkinliklerle, enerji yoksulluğu ve arz krizini masaya yatırmaya çalıştık. Sorunların temelini oluşturan piyasalaştırma ve özelleştirme uygulamalarının yarattığı tahribatı geri çevirmenin yollarını tartışmayı önümüzdeki aylarda da sürdüreceğiz. Enerji güvenilirliğini ve bağımsızlığını tam anlamıyla sağlayamamış diğer ülkeler gibi artan maliyetler ekonomimizi olumsuz etkiliyor. Birincil enerji kaynaklarında sürekli artırılan dışa bağımlılığın ve sanayinin katma değeri düşük, enerji yoğunluğu yüksek alanlar üzerine kurulmasının acı sonuçlarını yaşıyoruz. Enerji canavarı olarak kabul edilen alanlardaki üretimi ülkemize kaydırarak, düşük enerji kullanan ileri teknoloji ürünlerin üretimine yönelen “gelişmiş” ülkeler, bu dönemi rahat atlatıyor. Tüm ürünler ve hizmetler için temel girdi olan enerji maliyetlerindeki yükselmenin yeni bir yoksullaşma dalgası yaratacağına yönelik yıllardır yaptığımız uyarılar ne yazık ki, yaşama geçmeyi başladı. Ekonomik büyümeden zaten pay alamayan çalışan kesimlerin içine düşürüldüğü yoksulluk, sosyal yardıma muhtaç vatandaş sayısını artırmaya devam ediyor. Yüksek enflasyonla boğuşan ekonomimiz, enerji maliyetleri gerilemeden gerçek anlamda büyüemeyecektir. IMF ve Dünya Bankası direktifleriyle enerji alanına yönelik piyasalaştırma çalışmalarının gündeme getirildiği yıllardan bu yana uyarılarını sürdüren Odamız, kuşkusuz sorunlara kalıcı çözümler oluşturma noktasında önemli bir rolle sahip olacaktır. Önümüzdeki yıllarda Odamızın birikiminin, bu tahribatı tersine çevirmek için kullanılmasını umuyoruz.

Şube genel kurullarının tamamlanmasının ardından Odamızın 48. Olağan Genel Kurulu’nu, 9-10 Nisan 2022 tarihlerinde Ankara’da düzenleyeceğiz. Genel Kurul’da her iki yılda bir gerçekleştirildiği gibi çalışmaları gözden geçireceğiz. Bildiğiniz gibi, Odamızın en üst düzey karar organı olan Genel Kurul, tüm üyelerimizin oy verebildiği Şube Genel Kurullarında seçilen delegelerin katılımıyla düzenleniyor. Örgütümüzü temsilen toplam üye sayımızın yüzde 2’sini oluşturan sayıda şube delegemizin katılımıyla, mesleki demokratik mücadele kapsamında önümüzdeki dönem gerçekleştirecek çalışmaları birlikte karar altına alacağız.

Başta üst birliğimiz TMMOB olmak üzere meslek örgütleri, Anayasa gereği kamu idaresinin bir parçası konumundadır ve özerk olarak yapılandırılmışlardır. Bu özerklik hem mesleğin geliştirilmesi hem de meslek alanına ilişkin yerel ve merkezi idarelerin faaliyetlerinin yargı yoluyla denetlenmesi için anahtar konumdadır. 1954’ten bu yana süren bu model; ülkemizin kısıtlı demokratik işleyişinin temel taşlarından birini oluşturmaktadır.

Mesleği bilimin ışığında yürütülmesine olanak sağlayacak koşulların oluşması için mücadele eden örgütümüz, önerileri ve uyarıları, dönem dönem rant temelli günü birlik politikaları benimseyen yerel ve merkezi iktidarlarda rahatsızlık uyandırmaktadır. TMMOB’u etkisizleştirmeye yönelik olarak “vesayet” rejimine geçilmesi için seçim sistemine müdahaleler içeren yasa değişiklikleri sık sık gündeme getirilmektedir. Benzer şekilde kamu kurumlarının gücü kullanılarak seçim süreçlerine müdahale ederek, mühendisin “öz” yönetimi yıpratılmaya çalışılmaktadır. Farklı iktidar gruplarının hem yerel hem de ulusal ölçekte gerçekleştirdikleri bu müdahalelerin hepsi, örgütlerimizi siyasi partilerin arka bahçesine dönüştürmeyi hedeflemektedir. Bu Genel Kurul’da da meslektaş ve toplum yararını aynı anda korumayı ilke edinen, dayanışma ve ortak mücadele kültürümüzü büyütecek kadrolarla yeni dönemi şekillendireceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmasın. Örgütümüzün etrafında kenetlenerek, emek ve bilimle kurulacak yeni bir toplumsal düzen için mücadeleyi hep birlikte sürdüreceğimize olan inancımızı vurgulayarak, Genel Kurul’umuza başarılar diliyoruz.

Yağma Yok, Bu Ülkenin Mühendisleri Var!

Özgür Tamer
EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

İzenerji Ziyareti

**Şube Yönetim Kurulumuz tarafın-
dan 11 Mart 2022 tarihinde İzenerji
Genel Müdürü Ali Ercan Türkoğlu
makamında ziyaret edildi.**

Şube Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mükremin Zülkadiroğlu, Şube Yönetim Kurulu Yazman üyesi Egemen Akkuş, Şube Enerji Komisyonu Üyesi H.Avni Gündüz ve Şube Müdürü Barış Aydın'ın katılımı ile gerçekleştirilen görüşmede Şubemizin çalışmaları ve önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek etkinlikler hakkında bilgi verildi. Ali Ercan Türkoğlu ise İzenerji'nin İzmir kentine dair gerçekleştirdiği çalışmaların yanı sıra enerji tedariği, yenilenebilir enerji, ileriye dönük projeleri ve çalışmaları hakkında bilgi verdi.

İzmir Büyükşehir Belediyesinin genişletilmiş Yenilenebilir Enerji alanında çalışmalarına başladığı ve bu amaçla İzmir Yeşil Şehir Eylem Planı ve İzmir Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı'nı yol haritası olarak belirlendiği ifade edilerek, doğa dostu bir kent olmak adına karbon salımının azaltılması için küresel ısınmaya neden olan konvansiyonel enerji kaynaklarının kentte kullanımının azaltılması ve yenilenebilir çevre dostu enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması için faaliyet göstermek amacı ile

çalışmalarına başlandığı belirtilerek ileriki süreçlerde meslek odaları ile ortak çalışmaları geliştirmek istendiği vurgulandı.

Çevrimiçi Seminerler Sürüyor

**EMO İzmir Şubesi'nin düzenlediği
çevrimiçi seminerler devam ediyor**

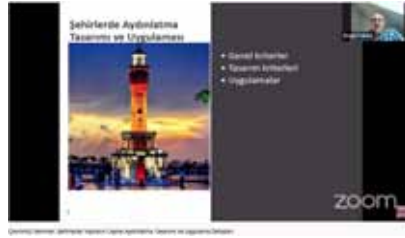
Elektrik Elektronik Mühendisi Fırat Taner Yapalı'nın katılımıyla düzenlenen **"Enerji Verimliliği Proje Fırsatları"** başlıklı çevrimiçi seminer 9 Şubat 2022 tarihinde, Elektrik Mühendisi Azim Şahin'in sunduğu

"Fotovoltaik Güç Sistemleri Tasarım Hesaplamaları" başlıklı çevrimiçi seminer, 2 Mart 2022 tarihinde düzenlendi. Elektrik Mühendisi S. Engin Cebeci ve Elektrik Elektronik Mühendisi Çağdaş Baytekin'in sunumuyla **"Şehirlerde Cephe Aydınlatma Tasarımı ve Uygulaması"** semineri 9

Mart 2022 tarihinde gerçekleştirildi.

Elektrik Yüksek Mühendisi Taner İriz'in katılımıyla **"Elektrik Tesislerinde Rezonans ve Ferrezonans Olayları"** başlıklı çevrimiçi seminer 16 Mart 2022 tarihinde düzenlenirken, Egemen Akkuş ve Eren İpek'in sunduğu **"Yönetmeliğe Göre Son Değişiklikler ile Periyodik Muayene"** başlıklı çevrimiçi seminer ise 23 Mart 2022 tarihinde gerçekleştirildi.

Youtube üzerinden canlı katılım sağlanan seminerlerin kayıtlarına youtube.com/emoizmirsubesi adresinden ulaşabilirsiniz.

İtfaiye Daire Başkanı Ziyaret Edildi

İzmir Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanı İsmail Erse makamında 25 Mart 2022 tarihinde ziyaret edildi.

Şubemiz tarafından gerçekleştirilen ziyarette, kamunun can ve mal güvenliğini ilgilendiren, denetim faaliyetlerimiz arasında bulunan yangın tesisatı proje, uygulama test ve saha kontrollerinin gerekli teknik ekipman ve tecrübeye sahip uzman üyelerimizle Daire Başkanlığı ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilmesinin önemi dile getirildi. Öte yandan Odamızın uzmanlık alanlarına giren konular ile ilgili itfaiyeye eğitim ve bilgilendirme desteği verilmesi amacıyla ortak bir çalışma yürütülebileceği dile getirildi.

İş Ekipmanlarının Sağlık ve Güvenlik Şartları Hakkındaki

Yönetmelikte yapılan değişiklik ile tüm işyerlerinin yangın algılama ve uyarma sistemlerinin denetimlerinin zorunlu hale geldiği ifade edilerek,

işyerlerinde yapılacak bu denetimler sayesinde yangınların önceden algılanması ve uyarma açısından önemli bir kazanım olacağı ifade edildi.

Yitirdiklerimiz...

Mehmet Zeki Evganlı

4787 sicil nolu üyemiz Mehmet Zeki Evganlı 3 mart 2022 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1948 yılı İzmir doğumlu Evganlı, 1974 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştu. Tüpraş İzmir Aliğa Rafinerisinde bir dönem görev yapan Üyemizin ailesine, sevdiklerine ve EMO örgütülüğüne başsağlığı dileriz.

Şenol Süslü

12548 sicil nolu üyemiz Şenol Süslü 27 Mart 2022 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1958 yılı Aydın doğumlu Süslü, 1984 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştu. Mezuniyetinden sonra bir dönem Türkiye Elektrik Kurumu'nda, daha sonra Çevre Şehircilik Bakanlığı'nda görev yapan Şenol Süslü emeklilik sonrası yapı denetçi olarak meslek yaşamını sürdürmekteydi. Üyemizin ailesine, sevdiklerine ve EMO örgütülüğüne başsağlığı dileriz.

Çetin Kırsoy

6447 sicil nolu üyemiz Çetin Kırsoy, 1 Nisan 2022 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1950 yılı Ödemiş-İzmir doğumlu Kırsoy, 1976 yılında İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştu. Uzun yıllar EMO Ödemiş İlçe Temsilcisi olarak Oda çalışmalarına katkı koyan Kırsoy, Serbest Müşavir Mühendis olarak meslek yaşamını sürdürmekteydi. Üyemizin ailesine, sevdiklerine ve EMO örgütülüğüne başsağlığı dileriz.

EMO-Genç Üyeleri Biraraya Geldi

EMO İzmir Şubesi Öğrenci Üye Kolu (EMO-Genç) toplantısı 15 Mart 2022 tarihinde Şubemizde gerçekleştirildi.

Dokuz Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi, Demokrasi Üniversitesi, Bakırçay Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi'nin Elektrik Elektronik, Kontrol, Haberleşme, Biyomedikal Mühendisliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin katılım gösterdiği toplantıda ikinci dönem etkinliklerinin yapılabilecek etkinlikler değerlendirildi. Toplantı,

komisyon seçimlerinin ardından görüş ve öneriler alınmasıyla tamamlandı.

Ege Kariyer Fuarı Düzenlendi

Ege bölgesindeki 20 üniversitenin farklı bölümlerinden katılan öğrencilere/mezunlara kendilerini tanıtmaya olanağı verilen Ege Kariyer Fuarı 21-22 Mart 2022 tarihlerinde İzmir Fuar Alanında gerçekleşti. Şubemizin de yer aldığı Fuar'da katılımcılara Oda, Şube çalışmaları, EMO-Genç etkinlikleri hakkında bilgilendirmede bulunuldu.

Elektronik laboratuvarı görselleri, elektrik zamlarına ve nükleer enerjiye karşı dövizlerimizle yer aldığımız Fuarda, EMO İzmir Şubesi bültenleri, ajandalar ve tanıtım broşürlerinden oluşan yayınlar standımıza gelen katılımcılara verildi.

DC sinyalini clock sinyaline dönüş-

türen bir devre ve bu devrenin sinyallerinin izlenebilmesi amacıyla osiloskop ve güç kaynağı da standımıza gelen meslektaş ve meslektaş adaylarımızın ilgisine sunuldu. Bunun yanı

sıra standımızda bulunan 3D yazıcıya katılımcıların ilgisi yüksek ve 3D yazıcı ile ürettiğimiz ürünler standımıza gelen katılımcılara hediye edildi.

Aydın İl Temsilciliğinde Öğrenci Buluşması

Adnan Menderes Üniversitesi (ADÜ) Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümünde öğrenim gören öğrenciler 29 Mart 2022 tarihinde, EMO Aydın İl Temsilciliği'nde EMO Genç tanışma ve bilgilendirme etkinliği düzenlendi.

EMO Aydın İl Temsilcisi Haluk Demirci, Teknik Görevli Recep Mercimek, ADÜ Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden öğretim üyesi Doç. Dr. Yılmaz Kalkan ve 37 öğrencinin katıldığı etkinlikte, Şube çalışmaları hakkında bilgilendirme

yapıldı. TMMOB ve EMO yapısı anlatılarak, Temsilcilik çalışmaları hakkında

bilgi verildi ve EMO Genç örgütlenmesi ile ilgili çalışmalara başlandı.

Staj Yeri ve Stajyer Talep Başvuruları Başladı

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Öğrenci Kolu (EMO-Genç) Staj Komisyonu, 2022 yaz dönemi için çalışmalarına başladı. Komisyon, staj yeri arayan EMO-Genç üyelerin başvuruları ile kurum, kuruluş ve firmaların stajyer taleplerini eşleştirecek. Yazımızın devamında yer alan bağlantılardan başvurularınızı gerçekleştirebilirsiniz.

Üniversitelerin "Biyomedikal

Mühendisliği", "Elektrik Mühendisliği", "Elektrik-Elektronik Mühendisliği", "Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği" bölümlerinde eğitimlerini sürdüren EMO-Genç üyelerine yönelik olarak yürütülen çalışmalar kapsamında "staj yeri" için başvurular alınmaya başladı.

Eş zamanlı olarak kurum, kuruluş ve firmaların stajyer taleplerini de alacak olan komisyon, staj yapılmak istenilen aylar, aranılan şartlar ve konuları

eşleştirerek, EMO - Genç üyelerinin ve stajyer talep eden kurumlarının beklentilerinin karşılanması için çalışma yürütecek.

Başvuruların 15 Nisan 2022 tarihinde tamamlanmasının ardından komisyon tarafından gerçekleştirilecek çalışmalar sonucunda Mayıs ayı içinde stajyer adayları en uygun kurum, kuruluş veya firmaya yönlendirilecek.

.....

Son Başvuru Tarihi: 15 Nisan 2022

Değerlendirme Süreci: 15-30 Nisan 2022

Staj Dönemleri

Haziran 2022

Temmuz 2022

Ağustos 2022

Eylül 2022

İşyerleri için Stajyer Talep Formu:

<https://emoizmir.org/form/view.php?id=19469>

Öğrenciler için Staj Yeri Başvuru Formu:

<https://emoizmir.org/form/view.php?id=22085>

Staj Yeri ve Stajyer Başvuruları

Staj Dönemleri

Haziran - Temmuz - Ağustos - Eylül

Kamusallık Söyleşileri... ENERJİ KRİZİ VE ARZ GÜVENLİĞİ

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İzmir Şubesi'nin dzenlediğı çevrimiçi söyleşide, enerji krizi ve arz güvenliğı masaya yatırıldı. Necdet Pamir ve Nedim Bülent Damar konuşmacı olarak katıldığı söyleşide, doğıalgaz arzındaki sorunlarla başlayan enerji krizinin büyük ölçüde yönetim sorunlarından kaynaklandığına vurgu yapılarak, enerji teminin temel bir kamu hizmeti olarak yeniden yapılandırılması gerektiğı dile getirildi.

EMO İzmir Şubesi'nin "Kamusallık Söyleşileri" adı altında gerçekleştirdiğı "Türkiye'nin Enerji Krizi ve Arz Güvenliğı" başlıklı çevrimiçi syleş 3 Mart 2022 tarihinde düzenlendi. Kamusallık Söyleşilerinin ilkine Necdet Pamir ve Nedim Bülent Damar konuşmacı olarak katıldı. Söyleşinin açılışında ilk sözü alan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mükremin Zlkadiroğılu konuşmacıları tanıtarak, konuşmasına başladı. Doğıalgaz arzında yaşanan sıkıntıların elektriğıe de sıçradığını hatırlatan Zlkadiroğılu, sanayi kuruluşlarına yönelik olarak gerçekleştirilen elektrik ve doğıalgaz kesintilerine dikkat çekti.

Konuşmasına enerji güvenliğini "enerjinin yeterli, ödenebilir, güvenilir, zamanında, temiz ve çeşitlendirilmiş kaynaklardan, olabildiğince yerli kaynaklardan ve kesintisiz, kaliteli olarak arzıdır" şeklinde tanımlandığını belirterek başlayan Necdet Pamir, bunlardan birinin eksikliğinin enerji güvenliğini riske attığına vurgu yaptı. Arz güvenliğinin sanayi ve ekonomi politikaları kadar dış politika ve güvenlik politikası ile da ilgili olduğunu ifade etti. Enerjideki dışa bağımlılığına ilişkin istatistikleri paylaşan Pamir, "Dışa bağımlılık son derece olumsuz bir tabloyu ifade ediyor. Birincil enerji tüketiminde dışa bağımlılığımız hep böyle miydi; hayır. 1990'larda yüzde 52'ydi dışa

bağımlılığımız; ama süreç içinde, yani 2002'de AKP iktidara geldiğinde yüzde 68'se, 2020 sonu itibarıyla yüzde 70,2 oldu" diye konuştu.

"Yüksek Dışa Bağımlılık Temel Risk"

Doğıalgazda Rusya'ya yüzde 45, İran'a yüzde 16, Azerbaycan'a yüzde 15 bağımlı olduğumuzu ifade eden Pamir, "Rusya'ya doğıalgazın yanı sıra petrol ve ürünlerinde yüzde 24, kömürde yüzde 39 oranında bağımlıyız. Nkleerde ise Akkuyu Nükleer Santrali hayata geçecek olursa, o zaman yüzde 100 bağımlı olacağıız. İnşaatı, işletmesi, yakıt tedariki, uluslararası bir anlaşmayla tamamen Rusya'ya verilmiş durumda" diye konuştu. Küresel düzeyde artan petrol ve doğıalgaz fiyatlarının dışa bağımlılık nedeniyle muazzam bir ekonomik yük yaratığına vurgu yapan Pamir, 2021'de bir önceki yıla göre tüm dünyada enerji talebinin de ykseldiğıine değıindi.

Ocak ayında gerçekleşen doğıalgaz kesintisinin İran'dan kaynaklandığının iddia edildiğini hatırlatan Pamir, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Ukrayna olayı daha gündeme gelmeden yaşadık, Ocak ayının 20'sinden itibaren ya da 15'inden itibaren diyebilirim; doğıalgaz ve hemen akabinde elektrik krizi yaşandı. Özellikle de sanayi kesimini, doğıalgazla elektrik üreten santralleri gerçekten dizlerinin üstüne kertti. Konutlara gelemeydi, ama o korku sardı hepimizi. Bu, aslında bir doğıalgaz krizi değıildir; bize göre, bu bir enerji yönetimi krizidir, hatta kaosudur diyebilirim."

Sektörü "kontrat devirleri" ve "zelleştirme" penceresinden bakarak "yönetmenin" arz krizi derinleştirdiğini ifade eden Pamir, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Sresi biten anlaşmaların yenilenmemesi ayrı bir neden. Eksik kapa-

Kamusallık Söyleşileri: Türkiye'nin Enerji Krizi ve Arz Güvenliğı

siteyle yenilendi bazıları. Bakû-Tiflis-Erzurum, Azerbaycan'dan gelen hat gibi. Devredilen kontratları BOTAŞ'a geri almak yerine ihale ettiler, ama o ihalenin sonuçlarını da açıklamadılar. Anlaşmalarda spot piyasa fiyatlarının en düşük olduğu dönemde rakamları petrol ürünlerine, tavan yaptığı şu günlerde ise spot piyasa endekslediler. Bizim dilimizde tüy bitti senelerce; uzun erimli anlaşmalarda müzakere edin, bunun içine düşükken spot piyasa fiyatlarını koyun demiştik. Bekleyip şu dönemde buna dönmeleri, anlaşılır gibi değil."

"Alım Anlaşmaları Yetersiz"

Doğalgazın yüzde 99,1'ini ithal edildiğine vurgu yapan Pamir, Nijerya'yla yapılan anlaşmanın zamanında uzatılmaması nedeniyle spot piyasadan da alım yapılmak zorunda kaldığına belirtti. Konuşmasında Tuz Gölü ve Silivri'deki doğalgaz depolama tesislerine ilişkin de bilgi veren Pamir,

"Sadece İran'dan 28 milyon metreküp eksiklik değil mesele. Türk Akım'dan günde 47 milyon metreküp alabilecekken 32 milyon metreküp alabiliyoruz. Niye? Çünkü kontrat devri yaptılar. BOTAŞ'ın kontratlarının 8 milyar metreküpünü 6 şirkete verdiler. Bunların bir kısmı da Gazprom'a yükümlülüklerini ödemediği için tahkime gidildi. Tahkimde kaybettiler, o kısmı alamıyoruz. Kışın ortasında 15 milyon metreküp de oradan eksik alıyorsunuz. Mesele sırf İran değil. Azerbaycan, Bakû-Tiflis-Erzurum Boru Hattı'ndan günlük 19,1 milyon metreküp yerine 7 milyon metreküp için anlaşmak hangi aklın ürünü? Buradan eksikimiz var."

Havalar daha fazla soğur, günlük talep 260 milyon metreküpü geçer ve LNG tankerleri de kötü hava koşulları nedeniyle LNG terminaline yanaşamazsa kriz yaşanacağını ifade eden Pamir, şöyle devam etti:

"Azerbaycan'dan gelen diğer boru

hattı bizim açımızdan tam kapasite çalışıyor; ama 16 milyar metreküp yıllık kapasitenin 10'u Avrupa'ya gidiyor, 6'sı bize geliyor. Siz önce kendi ülkenizin ihtiyacını karşılayın, ondan sonra Avrupa'nın ihtiyacına hizmet edin. Bizim görevimiz Avrupa'ya transit geçişin alt yapısını oluşturmak mı sadece? Tam kapasiteyle bizde olsaydı, en azından bu kışı çok daha rahat geçirirdik."

Ülkelerdeki enerji fiyatlarını kıyaslarlarken satın alma gücü paritesine bakılması gerektiğini ifade eden Pamir, "Türkiye, konutlardaki elektrik maliyetleri açısından Polonya ve İspanya'nın ardından Avrupa'daki en pahalı ülke konumunda" diye konuştu. "Temiz, kesintisiz, kaliteli ve ödenebilir enerjiye erişimin tüm yurttaşlar için temel bir hak olduğunu kabul edemeyen ve sektör sadece rant kapısı olarak gören sakat bir anlayış ısrarla devam ediyor" şeklinde konuşmasını sürdüren Pamir, "Petrol, doğalgaz, kömür fiyatlarının oluşmasında Türkiye'nin hiçbir belirleyici rolü yok. Dolayısıyla yenilenebilir kaynakları hâlâ devreye almamakta ısrar eden bu politika bizim aleyhimize çalışıyor" dedi. Doğalgazdaki artışlarının enflasyonun artmasına neden vurgu yapan Pamir, konuşmasını şu ifadelerle tamamladı:

"Enerji sektörü stratejik bir sektördür, ülkenin ulusal güvenliği ve ekonomik güvenliğiyle ayrılmaz bir biçimde iç içedir, karşılıklı etkileşim halindedir. Özelleştirmeler derhal durdurulmalı, şu ana kadar özelleştirilen tüm kurumlar kademeli olarak geri alınmalıdır. Yükümlülüklerine yerine getirmeyenlerin sözleşmeleri feshedilmeli, sektör tümüyle kamu eliyle yönetilecek ve denetlenecek biçimde yeniden yapılandırılmalıdır. Kamunun yönetim ve denetiminde, planlamayla yürütülen bir politikaya ihtiyacımız var. Yerli enerji kaynaklarının bilimsel olarak saptanması ve enerji karışımında bunun ağırlığının hızla artırılması, talep tahminleri-

nin bilimsel ve objektif yapılması, enerji verimliliğine odaklı bir planlamaya gidilmesi, enerji dönüşümüne hazırlanması gerekiyor. Tüketime arttırılmasına değil, talep tarafı yönetimine dayalı bir politikamız olmadı. Enerji teknoloji ve ekipmanları mutlaka yerli üretilmeli. Ulusal çıkarları, kamu yararını, gelecek nesillerin hakkını, ekosistemi gözetken bir politika egemen kılınmalı. Politika belirlerken, ilgili tüm kesimlerin, başta meslek odalarının, sendikaların, tüketici derneklerinin görüşleri alınmalı; etkin, demokratik katılımları sağlanmalı. Mutlaka ve mutlaka bu planlama anlayışına geri dönmeliyiz."

"Arz Güvenliği Yoksa Kriz Var"

Nedim Bülent Damar ise konuşmasına elektrik özelinde arz güvenliğinin "talep edilen gücü sürekli, anlık en yüksek güç talebini talep edilen yerde ve zamanında karşılayabilmek ve kesintisiz enerji sağlamak" olarak tanımlanabileceğini belirterek, şöyle devam etti:

"Elektriksiz yaşamak artık mümkün değil. Bu nedenle de insanların ekonomik olarak elektriğe ulaşabilmesi de arz güvenliği olarak kabul ediliyor. Bundan dolayıdır ki ülkelerin elektrikle ilgili yasalarında elektriğin düşük maliyetli olması gerektiğinden söz edilir. Yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreye uyumlu olarak temin konuları yasalarda yer almaktadır. Dolayısıyla arz güvenliğinin bir başka unsuru da düşük maliyetli olmasıdır. Elektrikte arz güvenliğinin tüm boyutlarıyla sağlanamamış olması enerji krizi olarak kabul edilir. Ya arz güvenliğini sağladığınızdır veya kriz enerji krizidir."

Ülkemizde puant talebi ile kurulu güç kıyaslandığında ilk bakışta sorun yokmuş gibi gözüktüğünü ifade eden Damar, "TEİAŞ verilerine göre saatlik bazda kurulu güçteki emre amade oranının yüzde 45-55 arasında olduğunu görüyoruz. Yani var olan kurulu gücün

ancak yarısına yakın düzeyi her an kullanılabilir durumda. 10 yıllık talep tahminlerine bakıldığında mevcut kurulu g c ve emre amade kapasiteyle talebin karşılanabileceği gözükmektedir. Ancak, burada çok kritik bir durum var. Bizim sistemimizde 25.305 megavatlık bir değerde emre amade doğalgaz santrali var. Mesela, savaş nedeniyle gaz kısıtlaması olması durumunda, anlık talep karşılanamaz.”

“Yönetim Krizi”

Kaba bir tahminle elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 80’ini depolanabilir kaynaklarla gerçekleştirildiğini ifade eden Damar, “Yani eğer iyi bir planlama yapabilirseniz, elektriğin düzgün ve sürekli olabilmesini sağlayabilmek açısından kaynakların yüzde 80’ini depolayabilirsiniz” dedi. Su gelirlerinin düşük olduğu dönemlerde depolanmış kömür ve doğalgazın kullanılması’nın mümkün olduğunu ifade ederek, “Elektriği bir mal olarak gören anlayış çerçevesinde, geçmişte yaşadığımız gibi, doğalgaz santrallerinin fiyatlar bizi kurtarmıyor, o zaman biz de çalışmıyoruz demeleri durumunda da sorunlar çıkabiliyor” diye konuştu. Kurulu gücün talebi karşılaması, frekans ve gerilimi sağlanması’nın önünde teknik bir sorun olmadığını belirten Damar, yönetim zafiyetini söyle özetledi:

“Bildığımız gibi, Türkiye’de elektrik kesintileri oluyor. Bu da konunun özünde bir yönetim sorunu olduğunu ortaya koyuyor. Tabii, yönetim sorunu derken, ekonomik sorunu atlıyorum diye düşünülmesin. Sonunda, elektrik enerjisi vazgeçilmez bir enerji tipi olduğu için, bunun gerekli finansal kaynaklarını sağlamak da sonuçta bir yönetim konusudur. Yönetim eksikliği arz güvenliğini etkileyecek çok önemli bir krizdir. Elektrik sisteminin içerisinde olduğu piyasa ekonomisi ve elektriğin mal olarak kabul edilmesi ve özel şirketler vasıtasıyla üretilmesi k r maksimizasyonunu esas

aldığından, yönetimde liyakat kısıntılarına gidilmesi sonucunu doğurmaktadır. şirketler daha çok k r etmek için, genel planlamaları yapabilecek kadroları  alıştırmıyorlar. Yurttaşlar adına denetim görevini yapmak için var olan devlet kuruluşları da görevlerini  zelleştirme hazırlıklarıyla sınırlıyor. Üretim tesislerinin k r amaçlı olarak çalıştırılmaları, yönetimde liyakatlı eleman eksikliği, altyapı yatırımlarının yeterli derecede yapılmıyor olması elektrik kesinti ve kısıntılarına neden oluyor. Bu saydığım her şeyde özünde bir yönetim eksikliği vardır. Arz güvenliğini etkileyen en önemli hususlardan biri yönetim eksikliği olarak ön plana çıkıyor.”

Konuşmasında perakende tarife yapısı ve toptan fiyatların spot piyasada nasıl olduğu’na ilişkin bilgiler aktaran Damar, kamunun üretim şirketi E Aş’ın tarifelerine ilişkin ise şu bilgileri aktardı:

“E Aş, termik ve hidrolik santrallerden elektrik üretiliyor. 2021 yılında 53.3 milyar kWh elektrik üretmiş. E Aş için EPDK ayrı bir tarife yayınlıyor. Bu tarife genellikle normal tarifeden çok çok düşük oluyor. Tarife yaparken, bir taraftan enerji fiyatını aldığı zaman, bir taraftan EP Aş’ta oluşan fiyatı alıyor, öteki taraftan da E Aş’tan fiyat alıyor. Çok karmaşık değil, ama uzun bir formülü var; o formülün içine bunları da yerleştirerek, bu şekilde bir pa allama yapıyor. Yani tüketimin yaklaşık olarak her yıl yüzde 20-25’i arasındaki bir miktarı. şu andaki durumuna göre söylüyorum. E Aş’tan düşük fiyatta satın alıyor, bu düşük fiyatta satın aldığı enerji dolayısıyla tarife içerisinde yer alan enerji fiyatını pa allıyor ve böylece tarifede bir miktar düşüklük sağlanmış oluyor.”

“Sistemin Kaybedeni Yurttaş”

EP Aş’ta saatlik bazda en yüksekte dengelemeden oluşan spot rakamlar incelendiğinden doğalgaz santrallerinin k r marjının düşük, geriye kalan

tüm santrallerin ise yüksek kaldığını örneklerle anlatan Damar, durumu şu ifadelerle özetledi:

“Artan doğalgaz fiyatlarıyla oluşan piyasanın yurttaşlar için, büyük bir handikap olduğunu bu tablo çok net olarak gösteriyor. şuanda doğalgazcılara da pek fazla yaramıyor. Onlar da yüzde 4,5 bir marjla çalışıyor gibi görünüyorlar. Sonuç itibarıyla bu sistemde enerji üretenlerin kaybettiği bir şey yok; ama kaybedenler, yükselen elektrik faturaları nedeniyle b t celerinin çok büyük bir bölümünü faturalarını ödemek için kullanan yurttaşlar oluyor.”

Piyasada fiyatlarının yurttaşların alım gücüyle paralel şekillenmediğine vurgu yapan Damar, “Yapılan indirimlere ve ayarlamalara bakacak olursanız, enerji fiyatına yönelik, yani elektrik üreticilerine yönelik bir değişiklik yapılmıyor. Sonuçta indirimler, devletin aldığı vergilerden yapılıyor” dedi. Türkiye’de elektrik piyasasının yıllık yaklaşık 39.3 milyar dolar büyüklükte olduğunu ifade eden Damar, “ reticiler aşağı yukarı 670 milyarını, dağıtım şirketleri 82 milyar, devlet de 99 milyarını alıyor” diye konuştu. şirketlerin çoğunun hem üretim hem de dağıtım tesisi sahibi olduğunu hatırlatan Damar, “Dikkat ederseniz, zam kararları hızlı, indirim kararları yavaş alınıyor. Bu büyükler kolayca vazgeçilebilecek miktarlar değil” ifadelerini kullandı. Yurttaşların elektriği tüketmek zorunda olmaları’nın avantaja dönüştürdüğünü vurgulayan Damar, şöyle devam etti:

“Elektrik, insanların vazgeçemeyeceği bir enerji çeşididir ve bir piyasa malı gibi değil, kamu hizmeti olarak sağlanmalıdır. Aksi takdirde, k r maksimizasyonu şiariyle hareket etmek üzere kurulmuş olan özel sektör kuruluşlarının halkın alım gücü seviyelerinde elektrik satışı yapacağını beklemek hayalci-lik olacaktır. Mevcut sistem içerisinde elektriğin daha ucuza mal edilmesi an-

cak yenilenebilir kaynakların kullanımı-
nın maksimum seviyeye çıkarılmasıyla
mümkün olabilir. Böylece, yurtdışından
alınan yakıtların hem yurtdışı fiyat artış-
larından hem de olası döviz artışların-
dan elektrik fiyatının etkilenmesi en aza
indirilecektir. Ancak, tüketicinin yarısının
yurtdışı kaynaklı yakıtları kullanarak

yapan, Türkiye'de yenilenebilir kaynak
yapılanması uzun zaman alacaktır. Bu
görünen bir gerçek.”

Spot piyasada işlemlerin maliyet
bazlı hale getirilmesi ve yenilenebilir
daha fazla yatırım yapılmasının sorun-
ları bütünüyle çözme de yurttaşla-
rın yükünü bir miktar azaltabileceğini

vurgulayan Damar, “Pahalı elektrik
sorununun bir tek çözümü vardır; elekt-
rik temininin kamu eliyle ve elektrik
kullanımının insanlar için vazgeçilmez
bir hak olduğu bilinciyle kamu hizmeti
olarak yapılmasının sağlanmasıdır” ifa-
deleriyle konuşmasını tamamladı.

Kamusallık Söyleşileri-II...

ENERJİ YOKSULLUĞUNUN PANZEHİRİ: KAMULAŞTIRMA

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İzmir Şubesi'nin düzenlediği çevrimiçi söyleşide, derinleşen yoksulluk masaya yatırıldı. Teoman Alptürk ve Seyhan Erdoğan'nun katılımıyla gerçekleştirilen söyleşide, sosyal yardımların özelleştirme programının bir parçası olduğuna vurgu yapılarak, “Yoksulum ve bir insan hakkı olarak enerjiye erişemiyorum diyorsak, çözümü kamulaştırmada gerekir” denildi.

EMO İzmir Şubesi'nin “Kamusallık Söyleşileri” adı altında gerçekleştirdiği “Enerji Yoksulluğu ve Yeniden Kamulaştırma” başlıklı çevrimiçi söyleşi 16 Mart 2022 tarihinde düzenlendi. Kamusallık Söyleşilerinin ikincisine Teoman Alptürk ve Seyhan Erdoğan konuşmacı olarak katıldı. Söyleşinin açılışında konuşan EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Tamer, Teoman Alptürk ve Prof. Dr. Seyhan Erdoğan'ı tanıtarak, enerjinin yamsal önemine vurgu yaptı.

İlk sözü alan Teoman Alptürk 1971 yılında Türkiye Elektrik Kurumu'nda (TEK) göreve başladığını belirterek, bu yıllarda kurulu gücün 2300 megavat dolaylarında olduğunu hatırlatarak konuşmasına başladı. Enerji alanındaki piyasalaştırma kapsamındaki ilk uygulamanın Seyhan Hidroelektrik

Santrali olduğunu belirten Alptürk, konuşmasına şöyle devam etti:

“1953'te Seyhan Barajı çalışmaları yapılırken bulunan kredide önemli bir şart vardı; bu özel sektör eliyle çalıştırılırsa bu kredi söz konusuydu. Bu, Marshall Planı'nın bir uygulamasıydı. Böylece de ilk özel santralimiz, ilk özel şirketimiz Çukurova Elektrik Anonim Şirketi vasıtasıyla kurulmuş oldu. Daha sonra özel Kepez Santrali kuruldu.”

Hizmetlerin tümünün tek elde toplanmasına ilişkin kanunun 1970 yılının Kasım ayından çıktığını ve belediye şirketlerin elindeki dağıtım tesisleri ile Seyhan ve Kepez santrallerinin TEK'e devredildiğini anlatan Alptürk, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Daha sonra 1982'den başlayarak

özelleştirme furusu Türkiye'deki enerji sistemini vurdu. 1982'den sonra ilk defa 3096 sayılı Yasayla TEK dışındaki elektrik tesislerine yönelik bir yasa çıkartıldı. Arkasından peş peşe, 2000'li yıllara kadar pek çok özelleştirme yasa çıkartıldı. Özellikle de 3096'yla başlayan yap-işlet-devret ile başlayan birçok özel şirket üretim tesisi kuruldu. Yap-işlet-devret, yap-işlet; daha sonra da arkasından sektörü piyasalaştırma çalışmaları başladı.”

Bu dönüşümle birlikte tüketicilerin birer müşteri olarak görülmeye başlandığını dile getiren Alptürk, “Elektrik enerjisi doğal tekel. Doğal tekel, bir hizmetin birden çok üretici tarafından yapılmasının fiziki veya ekonomik olarak mümkün olmadığı, tek üretici tarafından

Kamusallık Söyleşileri: Enerji Yoksulluğu ve Yeniden Kamulaştırma

daha az bir maddi ve toplumsal maliyetle hizmetin verilebildiği durumları anlatıyor. Doğal tekel, elektrik enerjisinin en önemli özelliklerinden biri, çünkü ürettiğiniz anda tüketeceksiniz ve depolama şansınız yok” dedi.

“Rekabet Söz Konusu Değil”

Bir diğer önemli konunun ise rekabete olduğunu ifade eden Alptürk, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Bir piyasanın rekabete açılıyor olması, ne yazık ki rekabetin tesisini ve rekabetteki beklenen faydaların oluşmasını garanti etmez. Başta elektrik üretimi olmak üzere, elektrik endüstrisi için bu durum çok daha kritiktir. Çünkü genel olarak elektriğin depo edilememesi, anlık dengeleme ihtiyacı, elektrik üretim santrallerinin maliyet farklılıkları gibi elektriğin kendine özgü nitelikleri ve piyasa yapıları elektrik üretimine ilişkin piyasalarda düşük pazar payına sahip teşebbüslerin dahi piyasa fiyatını etkileyebilmelerine, dolayısıyla ciddi ölçekte pazar gücüne sahip olabilmelerine imkân tanımaktadır.”

Özelleştirmenin sektörün yapısına uygun olmadığına vurgu yaparak konuşmasını sürdüren Alptürk, alım garantili teşvik uygulamalarının yarattığı tahribata da dikkat çekti. Kaynak ve teknoloji bağımlılığına, uluslararası tahkim ve yabancı sermayeye bağımlılığının da eklendiğini ifade etti. İthal kaynak bağımlılığının yüksek olması nedeniyle maliyet kontrolü şaşanı olmadığını belirten Alptürk, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Ülkede uygulanan politikalar elektrik üreticilerine, özelleştirilmiş alanda özel sektöre bu hakları tanıırken, tüketicilere ne verdi, herhangi bir Türk vatandaşının tüketim konusunda ne gibi kazancı oldu? Bugün Türkiye’nin yaklaşık 100 bin megavatlık bir kurulu gücü olduğu halde, zaman zaman elektrik kesintileri olmakta. Niye oluyor? 100 bin megavatınız var. 54 bin megavatlık ta-

lebi zaman zaman karşılayamıyorsunuz. Bunun nedeni çok basit. Aslında 100 bin megavat gibi görünen güç 100 bin megavat değil. Nasıl değil? Türkiye’de su mevsimi yaklaşık Mart başından Haziran sonuna kadar. Bu dönemin dışında, bu santrallerinin gücünü tam olarak kullanmanız mümkün değil.”

“Atıl Kapasite Maliyeti Yük Oluşturuyor”

Abartılı talep tahminleri nedeniyle atıl kapasite oluştuğuna işaret eden Alptürk, şu bilgileri verdi:

“Planlar yapılırken, ülkenin önümüzdeki 10 yıllık için talep tahminleri yapılıyor ve bu tahminler içinde bir üretim kapasitesi saptanıyor. Bu eksik olursa, elektrik veya enerjide sıkıntılara, kesintilere neden oluyor; ama daha fazla olursa, olabilecek olan tüketimden fazla olursa atıl kapasite oluşuyor. Elektrik tesislerinin yatırım maliyetleri oldukça yüksek. Bu hatlarda da böyle, üretim tesislerinde de böyle. O atıl kapasite çok önemli giderlere neden oluyor. 100 bin megavata ihtiyacınız varken, bu 120 bin megavatsa, o 20 bin megavatı en az 1000 dolarla çarpacaksınız. O kadar fazla yatırım bir yerde ölü bekliyor demektir.”

Atıl kalan santrallara yedek “kapasite” ödemesi yapıldığını hatırlatan Alptürk, “Örneğin doğalgaz santralleri özellikle çok pahalı olduğu için ve şu anda çalıştırılmadığı için, onlara sanki hazır kapasiteymiş gibi, acil durumda kullanılacakmış gibi kapasite parası diye para ödeniyor. Bu sübvansiyonun ötesinde bir şey bence” diye konuştu. Sistemin yeniden yapılandırılması gerektiğine vurgu yapan Alptürk, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Maalesef, vatandaş ödeyemiyor. 4 milyon aileye elektrik faturalarını ödeyemediği için yardım yapılıyorsa, bu 4 milyon aile aşağı yukarı 12-13 milyon insan demektir. Bu çok önemli bir şey. Bir kere, insanlarımız yeterli enerjiye

sahip olmadıkları için birtakım günlük insani yaşam ihtiyaçları eksik kalıyor. Ama bunun yanında, bir de sanayimiz var. Sanayide enerjinin pahalı olması, sanayinin uluslararası piyasada rekabetini olumsuz etkiliyor. Onun için, elektrik sektörünün, elektrik hizmetlerinin bir şekilde kamusal alana çekilmesi ve kamusal alanda değerlendirilmesi gerekiyor.”

“Enerji Yoksulluğu Derinleşiyor”

Prof. Dr. Seyhan Erdoğan ise konuşmasına giderek derinleşen enerji yoksulluğunun çözümünün kamulaştırmadan geçtiğini vurgulayarak başladı. Sosyal yardımlaşmayla sorunun çözülmediğine işaret eden Erdoğan, sektörün sübvansiyonlarla ayakta durduğunu ifade etti. “Enerji yoksulluğunun” AB’de geliştirilmiş bir kavram olduğuna vurgu yapan Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Özellikle Avrupa çıkışındaki tanımla söylemek istiyorum: Mevcut gelir düzeyiyle hane halkları enerjiyi karşılayamıyorlarsa, burada bir enerji yoksulluğu olayı çıkıyor ve bu giderek ağırlaşarak, dünyanın her yerine de yayılıyor. Yani ısıtma, soğutma, aydınlatma, yemek pişirme, ev aletlerini ve bilgi teknolojilerini kullanmakta, vatandaş mevcut gelir düzeyiyle zorlanıyor, bunu yapamıyor, normal ihtiyaçlarını karşılayamıyor. Burada daha çok Avrupa’da öncelikle ısıtma ve ısıtmaya dayalı elektrik ve gaz, özellikle İngiltere’de elektrik sorunları ön plana çıktı; ama ondan sonra aydınlatma, elektriğin kullanıldığı her alanda bu sorun yayıldı.”

Dünyada enerji yoksulluğu kavramının daha çok elektrik ve doğalgaz üzerinden tartışıldığını dile getiren Erdoğan, yoksulluğun gelişimini şu ifadelerle özetledi:

“Enerji yoksulluğu demek, elimdeki gelirle enerji ihtiyaçlarımı karşılayamıyorum. Peki, niye bunu yapamıyorum? Birincisini gelir yetmiyor. İkinci, enerji

fiyatları yüksek. Üçüncüsü de yaşadığımız konutun enerji etkinliği düşük, zayıf. Üç tane temel faktör; yani gelirim düşük, fiyatlar yüksek, konutumun enerji etkinliği düşük. O zaman, ben bir enerji yoksulu haline doğru sürükleniyorum. Bir de bu faktörleri sıralamak bir anlamda totolojik bir ifade. Enerji yoksulunun geliri düşük, o fiyattan alamıyor ve yoksul bir hanenin oturabildiği türden enerji verimi düşük bir konutta oturuyor.”

“Neoliberalizm Çöküyor”

Dünya genelinde 1980 sonrası uygulanan sosyal devleti kısıtlayıcı, çokuluslu şirketlerin çıkarlarını önceleyen neoliberal ekonomi politikalarının hane halklarının gelirini düşürdüğüne vurgu yapan Erdoğan, aynı dönemde enerji maliyetlerinin de artığına işaret etti. “Enerji fiyatları neden yüksek” sorusuna yanıt arandığında ise oligopolcü ve tekelci piyasalarda oluşan fiyatların yüksekliği ve kamusal düzenlemelerin sınırlı kalışı sorunları ile karşılaştığını ifade etti. Elektrik özelleştirmelerinin “rekabetçi bir piyasa kurulması” vaadiyle gerçekleştirildiğini hatırlatan Erdoğan, “Ama şunu gördük Dünya Bankasının kredi şartlıklarıyla âdeta mali cebirle uygulatılan bu sözde elektrik reformları ne toplumsal eşitlik, ne de reform göstergeleri üzerinde hiçbir olumlu etki yapmadı ve bu da ampirik çalışmalarla kanıtlandı. Rekabet düzeyi artmadı, son kullanıcı fiyatları da düşürülemedi” diye konuştu. “Kaynağımız yok, bunu özel sektöre

açmak durumundayız” şeklinde özetlenebilecek yaklaşımları da hatırlatan Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Nereye geldik? Avrupa Birliği’nde, özellikle 2008 mali krizinden sonra, hanelerin, emekçi yığınların gelir düzeylerindeki düşme, kötüleme, enerji yoksulluğunu çok ciddi bir boyuta çıkardı, orada da tartışmalar arttı. Türkiye’de de aynı şekilde, enerji fiyatlarındaki artış nedeniyle, özellikle elektrikte, toplumsal tepkiler doğmaya başladı ve bu toplumsal tepkiler sonucunda yoksullara enerji yardımlar gündeme geldi.”

“Sosyal Yardım Araç Olarak Kullanılıyor”

Dünya Bankası’nın sosyal yardımları özelleştirilme programının bir parçası olarak değerlendirdiğini ifade eden Erdoğan, “Böylece Dünya Bankası ve IMF bunu elektrikte ve gazda piyasalaşmayı kolaylaştıran bir unsur olarak görürken, şirketler de zararlarını; ödenmeyen faturaları sosyal yardım vasıtasıyla bir anlamda kamulaştırmış, devletin üstüne yüklemiş oldu” diye konuştu. Sosyal yardım alan ailelere ilişkin istatistiki bilgileri paylaşarak konuşmasını sürdüren Erdoğan, TÜİK verileri üzerinden gerçek yoksul sayısının 18 milyon olarak hesaplandığı belirterek, şöyle devam etti:

“Dolayısıyla yoksulların elektrik ve doğalgaz ihtiyaçlarını gerçek anlamda yardımla gidermeye bu devletin gücü yetmez. Gerçek anlamda elektrik piyasası ve hele gaz piyasasını serbest pi-

yasa haline getirip de fiyatları rekabetçi fiyat şeklinde bırakırsak, hiç kimsenin bu fiyatlara gücü yetmez. Onun için, elektrikteki tüketicinin sorununun yoksullara yardımla çözülmesi kesinlikle mümkün değil diye düşünüyorum.”

Salgın döneminde yoksul sayısının artığına da vurgu yapan Erdoğan, bu dönemde ödenmemiş faturalarla dolayısıyla kesinti yapılmaması, vergi indirimi gibi hane halkının destekleyecek önlemler alınmak zorunda kaldığını dikkat çekerek, şöyle devam etti:

“Demek ki, insanların yaşamı için enerji temel bir ihtiyaç; toplumsal bir ihtiyaç. Dolayısıyla bir piyasa malı olarak değil, toplumsal hizmet olarak düşünülmesi lazım. Avrupa’da, büyük sendikalar, sosyal ve çevresel kuruluşlardan oluşan enerji hakkı koalisyonu kuruldu. Uygun fiyatlı enerji hakkının, Avrupa Birliği düzeyinde tanınması çalışma yürütüyor ve enerji sisteminin kamusal ve demokratik mülkiyetini hedefliyor. Pandemi döneminde enerji yoksulluğundaki artış hem çok çeşitli sosyal yardımları gündeme getirdi, hem de dünyada enerjinin bir insan hakkı olarak benimsenmesi akımını bir üst düzeye çıkardı diyebiliriz.”

TRT payının, KDV indirimi, kademeli tarifeye geçiş uygulamalarının da çözüm sağlamadığını ifade eden Erdoğan, “Ben yoksulum ve bir insan hakkı olarak enerjiye erişemiyorum diyorsak, çözümü yeniden kamulaştırmada ve kamuculukta aramızda gerekirse ifadeleriyle sözlerini tamamladı.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

DEMOKRATİK ENERJİ PROGRAMI

OĞUZ TÜRKYILMAZ
Yüksek Lisans Uzmanı
Başkanı

MAHİR ULUTAŞ
Yüksek Lisans Uzmanı
Başkanı

KAMUSALLIK SÖYLEŞİLERİ-III

13 NİSAN 2022 20.30 ÇARŞAMBA

<http://www.izmir.emo.org.tr>

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İzmir Şubesi’nin, Oğuz Türkyılmaz ve Mahir Ulutaş’ın katılımıyla düzenlediği ‘Demokratik Enerji Programı’ başlıklı çevrimiçi söyleşi, 13 Nisan 2022 Çarşamba saat 20:30’da gerçekleştirilecektir. “Kamusal Söyleşileri” kapsamında düzenlenen etkinliğe, EMO İzmir Şubesi’nin Youtube kanalı üzerinden canlı katılım sağlayabilirsiniz.

Artık Bir Tık Uzağınızdayız!

Yeni oluşturduğumuz, **e-ticaret (B2B) sistemiyle** alışverişten fatura takibine, kargo işlemlerinden borç görüntüleme ve ödemeye kadar **tüm işlemleri tek tıkla** gerçekleştirebilirsiniz.

E-TİCARET
İŞ ORTAKLARI
(B2B)

**GÖZLERİMİZ GÖRÜNDÜĞÜNDEN
DAHA KESKİN**

Schneider
Electric

TEM

TEKNİK ELEKTRİK
MALZEMELERİ SANAYİ
ve TİCARET A.Ş.

TEM Elektrik Schneider yetkili bayisidir.

1203/5 Sok. No: 3/A İkiz Çarşı 35110 Yenışehir / İZMİR

Tel: 0232 441 61 11 - 469 82 18 - Faks: 0232 457 44 75

e-mail: temteknik@superonline.com

Kesici ve Ayırıcı Discrepancy Şalterler

Kraus & Naimer CA10 Serisi Discrepancy Şalterler **LVT** Test Laboratuvarları tarafından akredite edilmiştir. Kraus & Naimer CA10 Serisi Discrepancy Şalterler **110V DC**'de **12 Amper Endüktif Yükü** Başarıyla Kesmektedir.

Kraus & Naimer

- **Ba9s** standartlarına uygun duya sahiptir.
- **IP20 elle temasa karşı** korumalı terminaller içerir.
- Tek delik (22,5mm) veya 4 vida ile ön panele montaj edilebilir.
- Opak beyaz veya transparan **kol seçenekleri** bulunmaktadır.

Nükleer Karşıtı Platform Basın Açıklaması

FUKUŞİMA`NIN 11. YILINDA NÜKLEER FACİALAR SON BULSUN!

Nükleer Karşıtı Platform (NKP) Fukuşİma Nükleer Santral kazasının 11. yıl dönümü nedeniyle 10 Mart 2022 tarihinde yazılı bir basın açıklaması yaptı. Nükleer santrallerin barındırdığı yaşamsal risklere dikkat çekilen açıklamada nükleer santral projelerinin iptal edilerek, Nükleer Düzenleme Kurumu'nun acilen kapatılması belirtildi. Açıklamada şunlar dile getirildi:

Bugün, dünyanın en büyük felaketlerinden biri olan Fukuşİma Daiichi nükleer santral kazasının yıl dönümü.

Felaketin etkileri gün geçtikçe ciddi boyutlara ulaşırken, santrallerin yarattığı tehlikenin farkına varan kimi ülkeler santralleri kapatma kararı aldı. Ölüm karşında alınan kararlarlar yaşam için umut verse de kar hırsıyla hareket eden enerji lobileri, nükleer enerji endüstrisinin yerle bir olan imajı düzeltmek için mücadeleye girişti. Yaşanan kazalar da itinayla kamuoyundan saklandı.

Sıfır karbon emisyonu tartışmalarının sürdüğü günümüzde Avrupa Komisyonu bu mücadeleye güç verdi; kabul edilemez, tehlikeli bir karara imza attı. Nükleer santral projelerini sürdürülebilir yatırım listesine alan Komisyon, nükleer yatırımlarının Avrupa Birliği'nin uzun vadeli iklim kriziyle mücadele hedeflerini yakalamasına katkı sağlayacağını duyurdu. Alınan bu karar kapitalizmin kâra doymayan tükenmek bilmeyen hırsını bir kez daha gözler önüne serdi.

Rusya'nın Ukrayna'ya açtığı savaş ile de nükleer enerjinin insanlığın

geleceği için nasıl büyük bir tehdit oluşturabileceği yeniden anlaşıldı. Nükleer gücü elinde bulunduran Rusya Ukrayna'da bulunun dört nükleer santrali açık hedef haline getirdi. Çernobil nükleer santralinin bulunduğu bölgeyi işgal ederek, caydırıcı güç nükleer silahlarını kullanmaya hazır olduğunu duyurdu. Saldırının 9. gününde ise Avrupa'nın en büyük nükleer santrali olan Zaporijya'yı vurarak tüm dünyayı büyük bir felaketin eşiğine getirdi.

Ülkemizde ise Çernobil, Fukuşİma ve Ukrayna örneğinden ders çıkarılması gereken siyasi iktidar, Mersin Akkuyu'da Rusya tarafından kurulup işletilecek santral rüyasından hala uyanamadı. İlgili kurumların ve uzmanların görüşü olmadan 6 Mart 2022 tarihinde Nükleer Düzenleme Kanunu Teklifi'ni AKP ve MHP'li milletvekillerinin oylarıyla TBMM Genel Kurulu'ndan geçirdi. Halkın korkularıyla alay edercesine nükleer santral yapan ve işleten Rus şirketini yükümlülükten kurtaran skandal karara imza atıldı.

Nükleer santraller ve nükleer silahların barındırdığı tehlikeyi görmezden gelmenin bedeli ülkemizi karanlık bir geleceği sürüklemek olmamalıdır.

Enerjide alanında nükleer santraller zaten bağımlı olduğumuz Rusya'ya bizi daha bağımlı hale getirecektir.

Dünyanın başına bela olan nükleer atıkların nükleer santral olsun ya da olmasın yasa dışı yollarla ticaretinin yapılarak yayılmasına itiraz ediyoruz. İzmir'in Gaziemir ilçesinde 2010 yılından bırakılan ve bölge halkı için bü-

yük tehdit oluşturan nükleer atıkların bertaraf edilmesi için haykıran halkın sesinin duyulmasını, nükleer atıkların bölgeden derhal arındırılarak sorumlularının cezalandırılması için harekete geçilmesini istiyoruz.

Siyasi iktidarın, "Nükleer santrallerde risk yoktur. Nükleer santraller çevre dostu, temiz enerji aracıdır" şeklindeki teknik ve mantık dışı açıklamalarına artık bir son vererek gerçeği kabullenmesini Akkuyu NGS inşaatını derhal durdurmasını talep ediyoruz.

Akkuyu NGS'de meydana gelen zemin çatlakları, son dönemde Ecemiş deprem fay hattına çok yakın bir mesafede yer alan santral bölgesinde ardı ardına kuvvetli şekilde hissedilen depremler ve bu depremler sonucu oluşması mümkün tsunaminin Fukuşİma Nükleer Santral kazasında yaşanan sorunların ülkemiz ve bölgemiz için tekrarı olacağını hatırlatıyoruz.

Henüz vakit varken facia getirecek nükleer hevesinden bir an önce vazgeçilmesinin sosyal devlet anlayışının gereği ve vicdani bir sorumluluk olduğunun altını çiziyoruz.

Fukuşİma felaketinde hayatını kaybedenleri saygıyla anıyor, barış içinde silahsız ve nükleersiz bir dünyada yaşamak umuduyla, kamusal kaynaklarımızın artık yaşamsal ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz duruma gelen yoksul halkımıza ayrılmasını, nükleer santral projelerinden iptal edilerek, Nükleer Düzenleme Kurumu'nun acilen kapatılmasını istiyoruz.

Nükleere Karşı Yaşasın Hayat!

TMMOB İzmir İKK'dan Ortak Basın Söyleşisi

TMMOB'a bağlı odaların İzmir birimleri, peşpeşe gelen Orman, Su ve Meteoroloji Günleri nedeniyle 23 mart 2022 tarihinde ortak basın söyleşisi düzenledi. İzmir Mimarlık Merkezi'ndeki söyleşiye İzmir Yaşam Alanları Derneği, Çevre Mühendisleri, Orman Mühendisleri, Peyzaj Mühendisleri Odası, Jeofizik Mühendisleri, Elektrik Mühendisleri, Gıda Mühendisleri, Şehir Plancıları Odası, Meteoroloji Mühendisleri, Kimya Mühendisleri odalarının temsilcileri katıldı.

Katılımcılar açıklamalarında şu görüşlere yer verdiler.

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi: Şehir Plancıları Odası şehir planlamada suyun kullanımına dikkat çekerken, kent planlamasında yapılan en büyük hatanın insan yaşamının ve doğanın ortak çıkarlarına değil sermayenin çıkarlarına göre hareket edilmesi olduğundan bahsetti. Şehir planlamada harcanan suyun minimize edilmesi ve tüketilecek su ve diğer doğal değerlere göre şehirlerin dizayn edilmesi gerekir. Günümüzde en küçük doğa olayının afete dönüşmesinin en büyük sebebinin bu olduğu, beton şehirlerin bu afetlerde başrol olduğunu aşıkardır. Su ve diğer doğal değerlerin kurumların planlarında en az öneme sahip olduğu ve bu kurumların da bu konuda baskı altında olduğu su götürmez bir gerçektir.

Peyzaj Mimarları Odası İzmir Şubesi: Su kaynaklarının en büyük yok oluş alanların başında %73 ile tarım, %13 ile endüstri gelmektedir. Bu yok oluşu planlı bir biçimde çok daha aza indirmek, atık suların sanayide geri arıtılıp geri kullanılmasına dair acil çözümler elde edilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda kentteki su döngüsünün de acil müdahale eylem planı ile düzenlenmesini sağlamak gerekmektedir. Özellikle İzmir gibi çok geniş su havzalarının bulunduğu bir ilde bile su kaynaklarının azalması kabul edilebilir olamamakla beraber, kentteki su izlerinin tekrar bulunması şarttır.

Meteoroloji Mühendisleri Odası İzmir Şubesi: Günümüzde en küçük doğa olayının bile doğal bir afete dönüşmesinin temel sebebi iklim değişikliği olduğu doğrudur fakat tüm bu afetlerin sebebini iklim değişikliği ile açıklamak bir kolaya kaçıştır. Bu konuda Türkiye'nin de içinde bulunduğu birçok uluslararası anlaşmalar imzalanmıştır. Fakat ne yazık ki ülkemizde bu anlaşmalara dair çalışmalara yapmak bir kenara bunların birçok maddesine dair uyulmadığı aşıkardır. Bunun öncelikli adımlarından biri de DSİ'deki siyasi yapı sonucunda ortaya çıkan baskının kaldırılması gerekmektedir. Bilimden yana politikalar hayata geçirilmelidir.

Gıda Mühendisleri Odası İzmir Şubesi: Günümüzde temiz ve güvenilir su tüketiminde ciddi azalmalar söz konusudur. Temiz suya ulaşamadığımız müddetçe temiz ve güvenilir gıdaya da ulaşamayız. Belediyeler tarafından sağlanan şebeke suyuna olan güven-sizlik nedeniyle tüketiciler damacana

ve pet su tüketimine yoğunlaşmıştır. Bu sektörlerde de yeterli denetimlerin olmadığı bilinmektedir. Suyun ticari bir meta olarak halka satılması insani değerlerle örtüşmemektedir. İktidar ve yerel yönetimler halkın temel su ihtiyacını ücretsiz bir şekilde karşılamalı, bunu yaparken de temiz ve güvenilir suyu da halka ulaştırmalıdır.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi: Enerjiye ulaşma konusunda artık eski alışkanlıkları bir kenara bırakmamız gerekir. Enerji, su ve çevre birbirine bağlı kavramlardır. Sermayenin özellikle günümüzde neoliberal enerji politikalarının sonucu olarak doğamız ve temiz su alanlarımız çok fazla zarar görmüştür. Artık biz biliyoruz doğaya zarar vermeden enerjiye ulaşmak için bizler için mucize değildir. Yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmaya acilen başlamalı, tüm alışkanlıklarımızı kentlerimizi ve yaşamımızı yenilenebilir enerji kaynakları çerçevesinde inşa etmeliyiz. Hiçbir şey için geç olmadığını biliyo-

ruz. Endüstriyi de yüksek verimlilik, otomasyon gibi kavramlarla inşa etmeli, doğanın ve insanların ortak çıkarlarına göre enerjimizi üretmeliyiz.

Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi: Dünyada iklim krizini sonuçları ağır bir şekilde ödenirken bu durum ülkemizde de çok ağır sonuçlara sebep olmuştur. Evlerde, tarımda,

endüstride halihazırda var olan su kullanımının artık ülkemiz kurumlarınca da bir plan dahilinde yapılmalıdır. Bütüncül Su Yönetimi Sistemlerinin kurulmasının zamanı çoktan gelmiştir. Bütüncül Su Yönetimi Sistemleri temiz ve güvenilir su kaynaklarına erişim, atık su ve yağmur suyu sistemlerinin bir plan dahilinde işletilme-

si ve yönetimidir. Bu sistem tüm su kaynaklarının birbirine bağlı döngüsü şeklindedir. Bütüncül Su Yönetimi Sistemlerinde suyun kullanımında halkın temiz ve güvenilir suya ulaşması, su israfının önüne geçmede, ekonomik faydayı arttırmada ve doğa üzerindeki zararı minimuma indirmeye yönelik bir sistemdir.

EMO Hasan Balıkçı Onur Ödülü Kayıhan Pala'ya Verilecek

Kaçak elektrik kullanımına karşı mücadele ederken hain bir saldırıda katledilen EMO Üyesi Hasan Balıkçı'nın adını ve mücadelesini yaşatmak için her 2 yılda bir verilen Onur Ödülü'ne bu yıl Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kayıhan Pala değer görüldü. "Bilgi ve birikimini kamu çıkarları lehine kullanması; mesleki ve demokratik hakların korunması için mücadele etmesi" nedeniyle ödüle değer görülen Kayıhan Pala'ya plaketi, EMO'nun 48. Olağan Genel Kurulu'nda sunulacak.

Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO), kaçak elektrik kullanımına karşı verdiği mücadelede kiralık katiller tarafından 18 Ekim 2002 tarihinde katledilen Üyemiz Hasan Balıkçı adına verdiği Onur Ödülü'nün 47. Dönem sahibi, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kayıhan Pala oldu.

41 yaşında hain bir saldırı ile aramızdan alınan EMO Üyesi Hasan Balıkçı'nın anısını yaşatmak adına; 2010 yılında kabul edilen yönerge doğrultusunda her 2 yılda bir verilen Onur Ödülü, 9 Nisan 2022 tarihinde başlayacak EMO 48. Olağan Genel Kurulu'nda sahibine sunulacak. Seçici Kurul'un oybirliğiyle belirlediği 47. Dönem Hasan Balıkçı Onur Ödülü'nün gerekçesinde, "bilgi ve birikimini kamu çıkarları lehine kullanması; açık sözlü, içten, gerçeği saklamayan paylaşımlarıyla mesleki ve demokratik hakların korunması için yürüttüğü mücadele" nedeniyle Prof. Dr. Kayıhan Pala'nın ödüle değer görüldüğü açıklandı. Ödül

gerekçesinde şöyle denildi:

"Olağandışı dönemlerde doğru/ bilimsel bilgileri paylaşan, yol gösteren insanlar daha değerli; güç odaklarından bağımsız, topluma karşı sorumluluk taşıyan bilim insanlarına ihtiyaç her zamankinden daha fazladır. Belirsizlik ve yetersiz bilginin kuşattığı panik ikliminden ancak güven veren bilim insanlarının topluma seslenmesiyle çıkılır. Bu niteliklere sahip bilim insanlarının açık sözlü, içten, gerçeği saklamayan paylaşımlarıyla panik azalır. Bunlar içerisinde önde gelen bir isim de Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kayıhan Pala'dır.

Ülkemizin bilimden, akıldan yana olan bütün yurttaşları Kayıhan Pala'nın geçmişteki katkılarının yanı sıra Türk Tabipleri Birliği COVID-19 İzleme Kurulu üyesi kimliğiyle de bilim insanı sorumluluğunu layıkıyla yerine getirdiğinin tanıklarındır.

Kayıhan Pala hepimize, herkese

güven ve moral veren, COVID-19 pandemisine karşı mücadelemizi kuvvetlendiren en önemli figürlerden biri olmuştur. Bilgi ve birikimini kamu çıkarları lehine kullanan; mesleğine ve topluma karşı görevlerini yerine getiren; mesleki ve demokratik hakların korunması için mücadele eden Prof. Dr. Kayıhan Pala, EMO Hasan Balıkçı Onur Ödülü'ne değer görülmüştür."

EMO, yaşamı boyunca yolsuzluklara, talana ve her türlü karanlık ilişkiye karşı kamunun yararı doğrultusunda dürüstlüğünden ödün vermeksizin mesleğini yapmaya çalışan Hasan Balıkçı'nın örnek kişiliğini yeni nesillere aktarmayı görevi olarak görmektir. Bu kapsamda başlatılan Hasan Balıkçı Onur Ödülü'nün ilki Prof. Dr. Onur Hamzaoglu'na, ikincisi İsmail Saymaz'a, üçüncüsü Can Dünder ve Erdem Gül'e, dördüncüsü Doç. Dr. Melda Yaman ve Doç. Dr. Özgür Öztürk'e, beşincisi Çiğdem Toker'e verilmişti.

Bilirkişilik Anısı

Elk. Müh. H. Avni Gündüz
avnigunduz@gmail.com

“Yönetmeliklere ve standartlara uygun iş yapmak büyük bir şanssızlık olmaz ise mühendisi koruyacak en önemli kalkandır.”

Bilirkişilik aslında son derece sorumluluk ister. Bizim adalet sistemimiz maalesef çoğu kez bilirkişilik üzerinden karar verir. Bilirkişi adaleti sağlamakla görevlidir, bu nedenle konusuna ve hukuk bilgilerine hakim olması beklenir. Bazı davalarda bilirkişi olarak yerel elektrikçilerin seçildiğini görmek üzüntü verici çünkü uygulamada ve çevresinde becerikli olarak tanınması halinde bile hukuk bilgisi edinmesi ve kanaatini ona göre yazması bayağı zor olacaktır. Doğal olarak adaletin tecelli etmesi de tesadüfe kalabilecektir.

Ben de çeşitli kereler bilirkişiliğe çağırıldım. İlk dosyamda olayın teknik yönünü açıklayıp bırakılacağını sandığım için kanaat yazmamıştım. Geri döndü tabii; kusur oranlarını da yazmam istendi. Neye göre kusur düzenleyebilirdim ki? Vicdanıma göre bir şeyler yazmıştım ama sonucunun suçladığım kişilere nelere mal olabileceğini düşünmeden.

TEDAŞ'ta çalıştığım sıralarda bir cumartesi günü savcı bey kimseyi bulamadığından o sırada kim varsa birini bulun demiş ve ben o sırada ça-

lıştığım için Buca Fırat mahallesinde elektriğe kapılan bir çocuğun ölümü üzerine bilirkişi yapıldım. Olay yerine gittiğimizde bir marangoz atelyesinin sahibinin ortaokuldaki oğlunun küçük bir makinanın motorunu çalıştırmak istemesiyle akıma kapılarak öldüğünü öğrendim. Alışık olmadığımız ve olmasını istemediğimiz bir durum. Bitmiş tükenmiş bir baba ve biz suçlu arıyoruz.

Bana göre olay basit idi. Kablo sıyrılmış, topraklama iletkeni ve topraklama yok. Pano Nuh Nebi'den kalma. Aklımda kaldığına göre de buattan ek yapılarak alınmıştı. Şimdi kime ne kadar suç verecektim. Babaya çok üzülmuştum ama işin sahibi o. Hiçbir şey yapmasa bile ki yapması olası değil kendi çocuğunun ayrı bir kimliği var ve çarpılarak ölmüş. Savcı ölenin hakkını savunacak. Saniyen elektrikçi sorumlu ama ara ki bulabilesin. Ne adı var ne sanı. Biraz araştırdım ancak bir sonuca ulaşamadım. Üçüncü olarak denetim kalıyor. Denetimi kim yapar diye düşünüyorum, aklıma çalıştığım kurum olan TEDAŞ geldi. O zamanlar TEDAŞ'tan başka bir kuruluş yoktu abonelerin muhatap olduğu.

Ben de 2/8 mal sahibini, 4/8 çocuğu ve 2/8 de TEDAŞ'ı kusurlu bulan bir rapor hazırladım. İlk tepki kurumdan geldi. Nereden buldularsa geçmiştiki

evraklardan sözleşme kitapçığını bulup gözüme dayadılar. Kitapçığın ufak yazıları arasında ilk muayeneden sonrası mal sahibinin sorumluluğunda imiş. Ben o zamanlar hiç müşteriler kısmıyla ilgili değildim.

Savcı bey de mutlaka bir suçlu arıyor. Mecburen yarı yarıya baba ile oğlu arasında kusur paylaşımı yaparak dosyayı verdim. Savcı bey rapordaki açıklamalardan memnun kalmış olacak ki başka dosyalar için de beni çağırmak istediğini söyledi. Ben konuşma sırasında birkaç kez rica ederek beni unutmamasını(!) söyledim. O da aramadı.

Filmi en başa sarmış olsaydık ve yeni bir hikâye yazsaydık nasıl olurdu? Örneğin baba ailesinin geçimini sağlamak için bir marangoz atelyesi açmak istiyor. Muhtemelen “Binası iş için uygun. Tesisat projelendirilmiş. Tesisat korumaları yapılmış, sigorta seçimleri uygun. Giriş/çıkış stok sahası yeterli ve düzgün. Çalışmalarda kullanılacak kişisel koruyucu malzeme ve ekipmanı var. Gerekliğinde iş yeri açmak için bankalar tarafından uygun kredi de veriliyor” şeklinde olurdu.

Aradan uzun yıllar geçti. Yaşıyorlarsa bile o babanın ve annenin acıları hep içlerinde kalmış, yüzleri hiç gülmemiştir. Kayıp gitmiş bir yaşam ile yaşamın tadı kalmamış

bir aile. Kime sorulursa sorulsun bir hikâye yazmaları istense acılarla dolu olanı yazmaz.

Değerli meslektaşlar, bir suç oluştuğunda suçlunun kişi veya kişiler olması hukuk tarafından gerekiyor. Çünkü “suçun şahsiliği” ilkesi var. Savcılık ve mahkeme suçlu kişi arar. Elektrik şebekesinde “hiç suçu olmayan” yüzlerce elektrik mühendisi bu nedenle ceza almışlardır. Çoğu para cezasına çevrilmiş ve kurum (TEDAŞ)

hemen hemen hepsini ödeyerek çalışanlarına sahip çıkmaya çalışmıştır. Ancak böyle bir kuruluştaki çalışmayan binlerce mühendis var.

Meslektaşlarımızın bu kavramlara çok dikkat etmesi gerekiyor. Mühendisler genellikle işveren temsilcisi pozisyonuna sokulurlar. Patron, “ben bilmem, mühendisim var” diyerek işin içinden sıyrılmaya çalışır. Özellikle bir işin veya bir tesisin sorumluluğunu alanlar, “suçun şahsiliği”

ve “kusursuz sorumluluk” konularıyla, iş güvenliği yasa ve yönetmeliklerini iyice anlamaya çalışsınlar. Bu sayede sorumluluklarını ve ne gibi önlemler alabileceklerini bileceklerdir. Elbette en önemli hususlardan birisi de yönetmelikler ve ilgili standartlardır. Yönetmeliklere ve standartlara uygun iş yapmak büyük bir şanssızlık olmaz ise mühendisi koruyacak en önemli kalkandır.

Kazasız belasız çalışmalar dilerim.

TMMOB Afet Sempozyumu Programı Yayımlandı

TMMOB tarafından 20-22 Nisan 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan TMMOB Afet Sempozyumu'nun programı açıklandı. Sempozyumun iki günlük programına ilişkin detaylara ve katılım ve kayıt bağlantılarına yazımızın devamından ulaşabilirsiniz.

TMMOB Afet Sempozyumu 20-

21-22 Nisan 2022 tarihlerinde Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi'nde düzenleniyor. Sempozyumun A salonundaki yüz yüze düzenlenecek olan oturumlar, aynı anda Youtube üzerinden de canlı yayınlanacak. B salonundaki oturumlar ise kayıt yaptıran kullanıcılara gönderilecek webinar bağlantısı üzerinden gerçekleştirilecek. B salonundaki oturumları takip etmek isteyen üyelerimizin kayıt yaptırmaları gerekecek.

A Salonu Programı

A Salonu'nda ilk gün “Afet Yönetim Süreçlerinde Belediyelerin Rolü ve Önemi” başlıklı panelin yanı sıra “Afet Yönetimi” başlıklı iki oturum düzenlenecek. İkinci gün, “Afetlere Karşı Yerleşim ve Yapı Güvenliği”, “İklim Değişikliği ve Afetler” baş-

lıklı paneller ile “Afet ve Acil Durum Hazırlığı”, “Planlama, Uygulama ve Denetim” oturumları düzenlenecek. A Salonu'nda son gün “Afet Zararlarının Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarına Yüklendiği Sorumluluklar ve Hukuki Boyut”, “Yerel Çalıştay Raporlarının Değerlendirmesi” ve “Afetlerin Sosyal, Ekonomik ve Ekolojik Boyutları” başlıklı panellerin yanı sıra “Eğitim, Mevzuat ve Hukuksal Boyut” başlıklı bir oturumda düzenlenecek.

B Salonu Programı

B Salonu'nda ise ilk gün “Depremler ve Tsunamiler”, “Heyelanlar”, ikinci gün “İklim Değişikliği ve Küresel Isınma”, “Atmosfer ve İklim Kaynaklı Afetler”, üçüncü gün ise “Kuraklık, Çölleşme, Kum ve Toz Fırtınaları” ve “Diğer Afetler” başlıklı oturumlar gerçekleştirilecek.

Çevrimiçi Katılım Rehberi

A Salonu: TMMOB YouTube Kanalı <https://www.youtube.com/tmmob1954>

B Salonu: Webinar Kayıt: <https://afetsempozyumu.org/kayit/view.php?id=10819>

TMMOB Afet Sempozyumu'nun ayrıntılı programına <https://bit.ly/3NX4KUb> adresinden veya karekod üzerinden ulaşabilirsiniz.

Bir Yapısal Reform Hikâyesi

“ELEKTRİK KUVVETLİ AKIM TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ ve ELEKTROMEKANİK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ”

Elk. Müh. Avni Aydoğan
avniaydogan@gmail.com

Ne zaman ülke olarak ekonomide bir darboğaza girsek, çözüm için önerilenlerin başında, “yapısal reform” sözünü işitiriz. 2010 yıllarında fert başına düşen milli gelir 12.000 USD’ye takılıp kaldığında da “orta gelir tuzağına düştük”, kurtulmanın yolu yapısal reformlardır...” denilmiştir.

Sektörde yer alan tüm tarafların da bildiği üzere, 2000 yılında Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinde bazı değişiklikler yapılmıştı. Yapılan değişiklikler, ilerleyen bölümlerde anlatılacağı üzere elektromeکانik sektöründe tam anlamıyla yapısal bir reforma neden olmuştur. Yazımıza “BİR YAPISAL REFORM HİKÂYESİ” denilme nedeni de budur.

Bu sürecin yönetiminde, uygulanmasında destek veren tüm kamu yönetimi, imalatçı firmalar, uygulamaya destek veren elektrik dağıtım birimleri, yöneticiler, bu sürecin görünmez kahramanlarıdır. Her birine tek tek teşekkür edilmelidir.

Ülkemizde 2000 yılına kadar tesis edilen OG dağıtım tesislerinin hemen hemen tamamında fiderler; “YERİNDE YAPILAN TİP BİNA”lar içine tesis edilen, AÇIK Tip hücrelerden oluş-

maktaydı. Bu tip hücreler ile yapılan yatırımların tamamlanma süresi uzamakta, tesisin kalitesi büyük oranda montaj eden ustanın maharetine bağlı kalmaktaydı. Kural koyucunun (TEK, TEİAŞ, TEDAŞ) bu tercihi, elektromeکانik sektörünü de çağın gerisinde bırakıyordu. Çünkü gelişmiş ülkelerde bu tesisler artık ilgili IEC standardına uygun tip deneyleri yapılmış metal mahfazalı hücreler ile tesis ediliyor, doğal olarak ilgili sanayi de bu alanda hızla geliyordu.

Metal mahfazalı Hücrelerle ilgili TS standardı, TS 5248 adı ile EYÜL-1995 de yayınlanmış, aynı yıl içinde “Hava” ve “SF6 Gazı” yalıtımlı Metal Mahfazalı Hücreler teknik şartnameleri kurum bünyesinde (o zaman TEK) hazırlanmıştı. Ama bunlar söz konusu teçhizatın yaygın kullanımları için yeterli olmamıştı. Çünkü yasal bir kullanım zorunluluğu yoktu, tercihe bağlıydı.

Sektör paydaşlarının tamamının bu konuda kayıtsız ve duysız kaldığını söylemek doğru olmayacaktır. Dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teknik bürokratları bu konuyu da gündemlerine alarak

EMO’nun ev sahipliğinde BURSA’da kamp kurarak yaklaşık 40 kişi ile Prof. Turgut Tüfekçi başkanlığında 4 gün çalışılmıştı(*). Birincil mevzuat olan ELEKTRİK KUVVETLİ AKIM TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ’nin değiştirilmesi sağlanmış, güncellenen yönetmelik de 30.11.2000 tarihinde yürürlüğe girmişti.

Yönetmelikte birçok değişiklik yapılmıştı. Metal Mahfazalı Hücrelerin kullanımı ile ilgili madde, Madde 35.i’de yer almış ve hazırlanma dönemi dikkate alınarak, 30.11.2002 tarihinden itibaren ülkemizde yapılacak 36 kV’a kadar (36 kV dahil) tüm yüksek gerilim tesislerinde, ilgili standarda uygun ve bu standartta öngörülen tüm tip deneyleri yapılmış METAL MAHFAZALI HÜCRELERİN KULLANILMASI, zorunlu hale getirilmişti.

Ne yazık ki her zaman olduğu gibi yeniliklere karşı çıkanlar, statükoyu savunanlar yine iş başındaydı. Dönemin Proje Tesis Dairesi Başkanlığı; uygulamanın zorunlu olmaktan çıkartılması, METAL MAHFAZALI HÜCRELERİN tanımlanacak özel projelerde kullanımı ile sınırlı kalınması konusunda, ilgili

Bakanlığa başvuruları olduğunu söyleyerek, işi sanki ağırdan alıyor, gibiydi.

Diğer paydaşların da düşünceleri büyük oranda bu yönde sayılırdı. Meslek örgütümüz EMO içinde bile (yönetmeliğe katkı konulmasına rağmen) benzer düşüncede olanların sayısı hiç de az değildi. Bu kişi ve kuruluşlar yazılı ve sözlü söylemlerinde, bu uygulama ile ülke kaynaklarının bir iki yabancı menşeli firmaya (O zamanlar ülkemizde üretim yapan firmalar olarak Schneider, Alsthom.) peşkeş çekileceğini, kamuoyuna anlatmaya çalışıyordu. Eski köye yeni adet mi getirilecekti(!) Bunlara göre, tesislerin halen yapılan sisteme göre yani AÇIK TİP yapılmasında hiçbir sorun yoktu.

O döneme kadar tesis edilen orta gerilim elektrik dağıtım ve iletim tesislerinde, tüm giriş/çıkış fiderleri ile trafo koruma fiderlerinde anahtarlama elemanı olarak sadece KESİCİ kullanıldığını da belirtmek gerekir. Bu tercihten dolayı doğal olarak ülkemizde kesici kullanım sayısı çok yüksekti ve bu durum tesislerin maliyetini de çok artırıyordu. İzmir'de kurulu SCHNEIDER firmasının Fransa'daki merkezinin, o yıllarda Türkiye'de kullanılan KESİCİ sayısına bakarak "Türkiye'de ciddi bir kalkınma söz konusu olsa gerek" diye bir yanılgıya kapıldıkları söylenir.

Oysa 01.Ağustos.1996 tarih 22714 sayılı Resmi Gazetede Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğinde değişikliğe gidilmiş, 1600 kVA'ya kadar OG/AG Dağıtım Trafolarının korumasında ve koruma gerektirmeyen fider çıkışlarında Yük Ayırıcı kullanılmasına olanak sağlanmıştı. Bu karar da bu alanda yapılmış bir devrimdi. Ancak AÇIK TİP tesislere uygun YÜK AYIRICI imalatının henüz olmaması, bu konuda gerekli tanıtım ve eğitim faaliyetlerinin yetersiz kalması ve yine statükocuların "kesici varken neden yük ayırıcı kullanılsın ki" söylemleri ile 2002

yılına kadar söz konusu teçhizatların da dağıtım sisteminde kullanılması pek mümkün olmamıştır. Bu anlayışın alışkanlıklarla ilgili olduğu söylenebilir çünkü özellikle kırsal kesimlerde fider korumalarında kesici-yük ayırıcı konfigürasyonu konusunda halen ilerleme kaydedilemediğini, saha işletme elemanlarında da bu konuda bilgi/bilgilendirme yetersizliği olduğunu belirtebiliriz.

Yıl 2001, Kasım/Aralık aylarına gelinmişti. Yönetmeliğe göre metal mahfazalı hücrelerin zorunlu olarak kullanılacağı tarih de artık yaklaşmaktaydı. Ama ne TEDAŞ'ın ne de imalatçı firmaların bu konuya ciddi olarak hazır olduklarını söylemek, mümkün değildi. Çünkü tüm paydaşlar gibi onlar da söz konusu uygulamanın hayata geçirileceğine pek inanmıyorlardı. İzmir EDM müdürü Sn. Bülent Ülkü, TEDAŞ'a genel müdür olarak atanmış, bazı toplantıları o güne kadar yapılanların aksine, akşam mesai saati bittikten sonra ve tüm daire başkanlıklarının (sadece Başkanlar değil Başkanlıklardaki ilgili müdürlük personelinin de katılımı sağlanarak) geniş katılımı ile yapmaya başlamıştı. Bu toplantılar gece yarısına kadar sürer ve her katılana mutlaka bir söz hakkı verilir.

Konuyu yakından takip eden ve her fırsatta dile getiren TEDAŞ içindeki tek Başkanlık, benim de içinde görev yaptığım Malzeme Yönetimi Dairesi Başkanlığıydı. Başkanlık olarak her platformda, birkaç ay içinde uygulaması zorunlu olacak bu Yönetmelik değişikliğini gündeme getirerek, tüm paydaşlar arasında farkındalık yaratmaya, kamuoyu oluşturmaya çalışıyorduk.

Genel Müdürlük toplantıları, konunun TEDAŞ bünyesine ciddi olarak tartışılmasını sağlamak için bir fırsattı ve nitekim de öyle oldu. İlk Genel Müdürlük toplantısında gün-

deme getirilen konu, Genel Müdür Sn. Bülent ÜLKÜ'nün dikkatini çekmiş ve Başkanlığımıza bir görev vererek en kısa zamanda bu konuda neler yapılabileceği hususunda bir çalışma yapılmasını talep etmişti. Demir tavında dövülür misali, derhal çalışmalara başlandı. Çünkü hazır Genel Müdürlük makamı konuya ilgi duymuşken bu ilgiyi yarıda bırakmak ya da geciktirmek, tarihsel bir hata olabilirdi.

Önce Yönetmelik çalışmasına katılan Enerji Bakanlığı ve bazı firma temsilcileri ile temasa geçildi ve görüşlerine başvuruldu. Bu temaslar sonucunda Yönetmeliğin ilgili maddesinin iptali ya da uygulamanın geciktirilmesi gibi bir konunun gündemde olmadığı anlaşıldı. Bundan sonra yapılması gereken, bu yeni malzemenin bir an önce tüm teşkilata tanıtılması, gerekli bilgilendirmelerin yapılması, imalatçı firmalara da bu konuda geri dönüş olmayacağının kesin bir dille anlatılması gerekiyordu.

Bunlar bir rapor halinde Genel Müdürlük makamına sunulduğunda Genel Müdür, tam destek vererek çalışmalara bir an önce başlanmasını, gelişmelerden de sık sık kendilerinin haberdar edilmesini istemişti. Bu konuda organizatör başkanlık, Malzeme Yönetimi Dairesi Başkanlığı olacaktı.

Öncelikle ülkemizdeki imalatçı firmaların da katkısı ile kapsamlı bir eğitim programı hazırlandı. Bu programın kurumun gerek merkez gerekse taşra teşkilatında her teknik elemana ulaşabilecek şekilde uygulanması sağlandı. Program, hem yazılı dokümanı hem de uygulamalı bir eğitimi içermekteydi. Sürecin, dinamik bir süreç olduğunun, herkes farkındaydı. Yani bu programın yeni güncellemelerle periyodik olarak tekrarlanması, yaşanan tecrübelerin tüm paydaşlarca paylaşılması gerekiyordu. Nitekim de öyle oldu ve her yıl biraz daha gelişerek, Metal Mahfazalı

Hücrelere başarılı bir geçiş sağlandı.

Bu dönemde çözülmesi gereken bir konu da, "Tip Deneyleri" konusu olmuştur. Çünkü Yönetmelik, kullanılacak hücrelerin ve içinde kullanılacak teçhizatın, ilgili standartlarına göre tip deneyinden geçirilmiş olmasını, zorunlu hale getirmekteydi. O tarihlerde ülkemizde söz konusu tip deneylerini yapabilecek akredite bir laboratuvar yoktu.

Zamanın TEDAŞ teknik şartnamelerinde, tip deneyleri ilgili konu açıklanırken laboratuvarlar, "CESİ, KEMA, IPH gibi laboratuvarlar" olarak belirtilmekteydi. Teknik şartnamelerde adı geçen bu laboratuvarlar, hem çok pahalı hem de ulaşım olarak oldukça uzak sayılırlardı. Mutlaka başka seçenekler daha bulunmalıydı. Aksi halde bu ürünlerin yerli ve milli olarak ülkemizde geliştirilmesi, imalatı mümkün olamazdı. Konunun çözümü için çeşitli araştırmalar içine girildi. Bu kapsamda TSE ve Hazine Müsteşarlığı ile yapılan çeşitli görüşmeler yapıldı. Sonuçta, "17025'e göre akredite" tanımının, bu sorunu çözebileceği anlaşıldı. Bunun üzerine teknik şartnamelerde tip deneyleri yapılacak laboratuvar tanımında yer alan; "CESİ, KEMA, IPH gibi laboratuvarlar" yerine "17025'e göre akredite olmuş laboratuvarlar" ifadesi konuldu ve konuya yasal bir zemin hazırlanmış oldu. Böylelikle 17025'e göre akredite olmuş tüm laboratuvarlarda yapılacak tip deneyleri artık, TEDAŞ tarafından kabul edilebilecekti. Bu kararın, en az Yönetmelik değişikliği kadar önemli bir karar olduğu daha sonra ortaya çıkmıştır.

Bu karar imalatçı firmaları da bir arayış içine sokmuş, bir yandan ürünlerini geliştirirken bir yandan da bunları nerede ve nasıl test edebilecekleri düşünmeye başlamışlardı. Romanya'daki ICMET Laboratuvarı böyle bir arayışın sonunda ortaya çıkmış bir güç labo-

ratuarı idi. Bu konuda ilk başvuru o dönemde MEPSA (daha sonra adı ELKO olarak değişmiştir.) şirketinde üst düzey yönetici olarak çalışan Sn. Salih ÇIRIKA tarafından yapılmıştı. (Bu vesile ile kendisini rahmet ve saygı ile anmak isterim.)

Romanya'nın CRAIOVA kentindeki ICMET Laboratuvarı, SSCB döneminde yapılmış, Doğu Almanya'daki IPH laboratuvarının bire bir aynısı, bir YG GÜÇ LABORATUVARI idi. Kapasitesi oldukça yüksekti. O dönemde ELECTRO PUTERE firması bünyesinde kurulmuştu. Gerek ucuzluğu gerekse yakınlığı açısından bu laboratuvarı keşfetmek gerçekten çok önemliydi.

Nitekim ICMET laboratuvarı ilerleyen yıllarda sanki ülkemizin bir araştırma, geliştirme laboratuvarı gibi olmuş, ülkemizden burada tip deneyi yapmayan firma hemen hemen hiç kalmamıştır. Eğer bugün elektromekanik sektöründe ülkemizde bir başarıdan söz ediliyor ise bu laboratuvarın katkısı kesinlikle göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak, Kuvvetli Akım Yönetmeliğinde yapılan ilgili değişiklik, daha sonra tüm tarafların da sahip çıkması ile amacına ulaşmıştır. Yönetmelik değişikliklerin uygulanması ile elde edilen ülke kazanımları, oldukça fazladır. Başlıcaları;

1. Ülkemizde uluslararası standartlara uygun elektromekanik teçhizat üretimi ve kullanımının önü açılmıştır.

2. "Standarta uygun üretim" ve "Tip deney" kavramları gelişmiş, gerek yurt içinde gerekse yurt dışında yapılan birçok deney ile bu alanda çok büyük tecrübeler kazanılmıştır.

3. Elektromekanik sanayi üretiminde imalat mantığı değişmiş, üç boyutlu tasarım yazılımları kullanılmaya başlanmıştır.

4. Dağıtım şebekesinde kesici ye-

rine yük ayırıcı kullanılmaya başlanması ile yatırımlar daha ucuzlamıştır.

5. Hücre kullanımları, prefabrik (fabrikada üretilmiş, test edilmiş, kullanıma hazır) kompakt köşklar önünü açmıştır. Yerinde yapılan bina tiplerine göre daha ucuz olan bu teçhizat ile yatırımların süresi kısalmış, maliyetler azalmıştır.

6. Ülkede; hücre, kesici, yük ayırıcı üreten birçok yerli firma oluşmuş, bu firmalar sadece yurt içine değil yurt dışına da ürün satan, teknoloji ihraç eden firmalar haline gelmiştir.

7. Yeterli talebin oluşması ile yurt içinde GÜÇ DENEYLERİ haricinde tüm tip deneylerinin yapılabildiği akredite laboratuvarlar oluşmuştur. Bu laboratuvarlara yurt dışından da talepler gelmektedir. Bu alanda hizmet ihracı gerçekleşmektedir.

8. Metal mahfazalı hücreler (hava yalıtımlı ve SF6 Gazı yalıtımlı), OG Anahtarlama Elemanları (kesici, yük ayırıcı, toprak bıçağı, gibi), Kompakt Trafo Merkezlerinin araştırması, geliştirmesi, imalatı ve deneyleri (tip deneyleri + rutin deneyler) alanında birçok teknisyen, tekniker, mühendis, yönetici yetişmiştir. Ciddi bir teknik birikim oluşmuştur.

9. Sistemde kullanılan metal mahfazalı hücreler ile birlikte iş kazalarının da büyük düşüşler yaşanmıştır.

10. Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana söz konusu değişikliklerden kaynaklı olarak ülke kazanımları milyar dolarları geçmiştir. Ülke mühendisliğine ve bu alandaki deneyimlere olan katkı, bunun dışındadır.

Tüm bu kazanımlar dikkate alındığında, bu değişiklik hiçbir zaman basit bir Yönetmelik değişikliği olarak düşünülmemelidir, ülkemizde bu alanda yapılmış belki de en önemli bir YAPISAL REFORM olarak ele alınıp, değerlendirilmelidir.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Etkinlikleri

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu (İKK) Kadın Çalışma Grubu, 8 Mart dolayısıyla bir dizi etkinlik gerçekleştirdi. Düzenlenen atölyede hazırlanan pankartlarla Gece Yürüyüşüne katılan mühendis, mimar ve şehir plancısı kadınlar, 11 Mart 2022 tarihinde ise “Kültürel Normlar Açısından Ataerki, Patriyarkanın Karşılığı mı?” başlıklı çevrimiçi söyleşide buluştu.

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu (İKK) Kadın Çalışma Grubu tarafından düzenlenen ilk etkinlik 5 Mart 2022 tarihinde gerçekleştirildi. İKK Kadın Çalışma Grubu'nun çağrısıyla Çevre Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nde buluşan mühendis, mimar ve şehir plancısı kadınlar döviz hazırlama atölyesine katıldı. 8 Mart akşamı ise kadınlar, atölye kapsamında hazırlanan pankart ve dövizlerle 8 Mart Gece Yürüyüşü'ne katı-

lım sağladı. Alsancak Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nden buluşan TMMOB üyesi kadınlar, sloganlarıyla yürüyüşe katıldı. Engellemeye ve barikata rağmen, omuz omuza direnen TMMOB üyesi kadınlar, 8 Mart Gece Yürüyüşü'nde yer aldı. İKK Kadın Çalışma Grubu, 11 Mart

2022 tarihinde ise “Kültürel Normlar Açısından Ataerki, Patriyarkanın Karşılığı mı?” başlıklı söyleşi düzenledi. Emet Değirmenci'nin sunumuyla çevrimiçi düzenlenen söyleşiye, TMMOB üyesi mühendis, mimar ve şehir plancısı kadınlar katılım sağladı.

Mühendislik Mimarlık Öyküleri Veritabanı Yayına Açıldı

TMMOB, Mühendislik Mimarlık Öyküleri veritabanı yayına açtı. TMMOB'un, mühendis ve mimarların ülke kalkınmasına sağladıkları katkıları derleme amacıyla başlattığı “Mühendislik Mimarlık Öyküleri” adlı kitap serisini, yazar ve konu dizinlerinin yer alan bir portalda yayına açıldı.

TMMOB “Mühendislik Mimarlık Öyküleri”nin temeli 2002 yılında atılmıştı. TMMOB'nin 50. Kuruluş yıldönümü hazırlıkları yapılırken, dönemin TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Kaya Güvenç önerisiyle mühendis ve mimarların öykülerinin derlenmesi için çalışma başlatıldı. Bugüne kadar 98 öykü 8 ayrı kitapta yayınlandı. TMMOB, yayınlanan 98 öykü ile mühendis ve mimarların ülke kalkınmasına katkıları kayıt altına almış

oldu. Teknik başarıların yanında insan odaklı öykülere de yer verilen kitaplar büyük ilgi görmüş, birçok kez yeni baskıları yapılmıştı.

Yazar ve konu dizinlerinin yer alan aldığı portalın yayına açılması üzerine açıklama yapan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, öykülerin Cumhuriyetimizin ilk yıllarından itibaren kalkınma tarihine ışık tuttuğunu ifade ederek, “Kamusal değerlerin, fabrikaların, tesislerin tasfiye edildiği, zarar ettirilerek yok pahasına satıldığı, halka ait olanların sermayeye devredildiği, özelleştirildiği bugünlerde bu öyküler çok daha anlamlı. Ülkemizin içinden geçtiği bu karanlık günlerde geleceğimize sahip çıkabilmemiz için, yaratılan değerlerimize sahip çıkmamız çok önemli” diye ko-

nuştı. Üreterek büyüyen ve paylaşarak gelişen bir ülke yaratmak için başarı öykülerinin gelecek kuşaklara aktarılması gerektiğini ifade eden Koramaz, “Basılı yayının önemi kadar günümüzde elektronik ortam ve internet yayıncılığı çok önem kazandı” diye konuştu.

Mühendislik Mimarlık Öyküleri Veritabanı'na muhendismimaroeykuleri.org adresinden ulaşabilirsiniz.

• Halis Serbest tarafından katledilen sanatçı Bergen'in hayat hikâyesini konu edinen film, katilin halen yaşadığı Adana'nın Kozan ilçesinde gösterime giremeyecek. Kozan Belediye başkanı Kazım Özgan "Araştırdım film şiddet içeriyor, bu nedenle ilçede hiç yayınlanmayacak" dedi. Hem şiddetin son noktası olan cinayeti inkar etti, hem de RTÜK'en aşağı kalmayıp filme yasak getirdi.

• Tarihini en derin krizini yaşayan Türkiye'de saray ve çevresi düzeltemedikleri bugünler yerine 2023 sonrası vaat ediyor. Her şeyin değişeceği bu tarih sonrası için de önce siyasi mühendislik olarak adlandırılan seçim kanunu değiştiriyorlar. Mühendislik değil siyasi müteahhitlik!

• Google verilerine göre "böbreğimi satmak istiyorum" araması bir yılda %400 arttı. Bu arada organ satışlarına uygulanacak yeni vergi oranları belli oldu.

• Hukuk sisteminde sağlanamayan adalet sokakta gerçekleştiriliyor. Gün geçmiyor ki, onlarca kişinin katıldığı kavgaya veya silahlı çatışma olmasın.

Adalet son olarak İstanbul Adalet Sarayı önünde dağıtıldı. Duruşma sonrası çıkan kavgaya, silahlı çatışmaya dönüştü. 3 kişi öldü, 1'i ağır 4 kişi yaralandı. Olaylar o kadar kanıksandı ki görüntüleri çeken bir kişi, "film mi çekiliyor burada" diye paylaştı.

• Ukrayna'da yaşanan insanlık dramı devam ederken başta ABD olmak üzere batının ikiyüzlülüğü devam ediyor. İngiltere Başbakanı Johnson, Ukraynalıların "herhangi bir denetim ve kontrol olmadan" ülkeye giremeyeceğini söyledi. Savaş nedeniyle sadece 50 vize verildiğinin ortaya çıkmasından sonra "binlerce vize başvurusunu işleme koyduğunu ve mümkün olduğunca CÖMERT olacağını" ekledi.

• Çanakkale Köprüsü her zamanki hayal rakamlı geçiş garantisi ile açıldı. Bir haftalık ücretsiz geçiş sona erince feribot kuyrukları oluştu. Günlük geçiş net-brüt 6 bin. Geçmeyen geçiş net 39 bin.

• Gözlerine bakıp bir şey anlayamadığımız "Bürokrasiyi alaşağı ederiz, en, mevzuatı değiştiririz, TL daha ne kadar kötü olabilir" diyen, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'ye konuşma yaşağı iddiası. Bundan sonra onun yerine "ben ekonomistim" konuşacak.

• Yurt dışında çalışabilmek için TTB'ye belge başvurusu yapan hekim sayısı tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşırken, Erdoğan 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutladı. "Varsın gidiyorlarsa gitsinler. Yeni mezunları istihdam ederiz. Daha da ileri gidiyorum gerekirse yurt dışından gelecekleri istihdam ederiz". İstihdam saraydan başlıyor bütün profesörler pratisyen oluyor.

• Yıllardır devlet desteği ve hibelerle büyütülen, medyayla cıvalanan vakıf üniversitelerinin makyajı akıyor. Öğretim üyeleri; düşük ücretle çalıştırılıyor, mobbinge uğruyor, işten atılıyor. Bilimden vazgeçtik, kağıt üstünde "kar amacı güdemeyecek" bu "yapılar" yalnızca binalardan ibaret ruhsuz varlıklara dönüşüyor. Reklam için 3 milyon harcarken projelere 0 lira ayırıyor.

• Galatasaray yıllık olağan genel kurulunda söz alan bir üye (C.Öncü), 2021 yılında vefat eden Mustafa Cengiz'i anarken, ondan önceki başkan Dursun Özбек için de rahmet diledi. Özбек, gaipten değil salondan seslendi. BURADAYIM.

• Polis şiddeti nihayet görünür oldu. Medya ve siyasetin bunu görmesi için ise Furkan Vakfı üyelerine polisin müdahalede bulunması, polemik yapılması içinde türbanlı bir kadın polisin türbanlı bir bacımza copla vurması gerekti. İşçiler, kadınlar, öğrenciler, köylüler medya ilgisinden muaf, polis ilgisine her daim mazhar.

• Krizler en sert darbeyi alttakilere vuruyor. Türkiye'nin en altında ise 5 milyon Suriyeli var. En berbat işlerde çalışıp, en kötü koşullarda yaşıyorlar, 4 bin değil 2 bin lira ödeniyor. 2000 liranın 500 yüz lirası sadaka olarak yoksullara dağıtılıp vicdanlar rahatlatılıyor. Kalan 1500 cebe. Bu aslan payı muhafazakâr KOBİ'lere gidiyor. Bu cins Anadolu kaplanlarında sigorta yok, işçi sağlığı ve güvenliği, çevre derdi yok. Varlıkları, siyasal bağlantıları, hemşeri derneklerine ve tarikatlara bağlantılı. Üretimin tüten dumanı, tüm emekçilerle birlikte beş milyon Suriyeli'nin yanılarından çıkıyor. (Alıntı: A.İlyas Başsoy)

Projeye özel
anahtar teslim çözümlerde
lider Ulusoy Elektrik

34 yıllık tecrübesiyle OG elektrik dağıtım ekipmanlarının entegre üretiminde anahtar teslim çözümler sunan **Ulusoy Elektrik**, dünya standartlarındaki üretim kalitesiyle yurt içi ve yurt dışı pazarlarda etkinliğini artırıyor.

www.ulusoyelektrik.com.tr

© [Twitter](#) [LinkedIn](#) / ulusoyelektrik

güven üretiyoruz

ETKİN DUMAN KONTROLÜ

Duman Damper Modülü

Bizi takip edin...

.../mavielektronik

maxlogic & mavigard
yangın ve gaz algılama sistemleri